

۶ حجم روابط تجاری
ایران و سوریه
«کاهش یافته است»

۶ دیوان عالی
امریکا شکایت
ایالت تگزاس
برای تغییر نتیجه
انتخابات را رد کرد

۷ پتر چک خواستار
تغییر قانون
ضربات پناستی شد

۷ آرتنا بزرگان آرسنال
را تهدید کرد؛
به جوانها
بازی می‌دهم

سه هفته وقفه برای مشوره؛ دور بعدی مذاکرات صلح در ۱۶ جدی آغاز می‌شود

۲

امرالله صالح: «طالبان داعشی» هشدار داده‌اند اگر زندانیان شان اعدام شوند، کابل مسلخ شیعیان می‌شود

اطلاعات روز: امرالله صالح، معاون اول ریاست جمهوری می‌گوید که از طرف «طالبان داعشی» در یک پیام کتبی هشدار دریافت کرده‌اند که اگر زندانیان شان اعدام شود، کابل را به مسلخ (کشتارگاه) شیعیان تبدیل خواهند کرد. آقای صالح صبح دیروز (شنبه، ۲۲ قوس) در صفحه‌ی رسمی فیس‌بوک خود نوشته است که «طالبان داعشی» همچنان هشدار داده‌اند که | صفحه ۲

چرا به پسر جیب خرجی نمی‌دهم؟

پنج ساله بودم که اولین بار با پول سرخوردم. با پول توجیبی (جیب خرجی)، جام مقدس آدمی در کودکی. ایده‌ی انجام کارهای اضافی در ازای دریافت هفتگی مبلغی تا بتوانم | صفحه ۴

قطار توسعه وارد افغانستان شد

مؤلفه‌ی اصلی برنامه‌ریزی منطقه‌ی (Regional Planning)، توسعه‌ی اقتصادی است و یکی از فاکتورهای اصلی توسعه اقتصادی، شبکه‌های حمل و نقل و دسترسی است. حمل و نقل ریلی کلید توسعه اقتصادی - اجتماعی و انکشاف پایدار در افغانستان است. وقتی در فضای فراتر از شهر یعنی فضای ملی و منطقه‌ای، از انکشاف و توسعه صحبت می‌کنیم، مواردی از قبیل نقاط (که همان شهرها هستند)، مناطق استراتژیک، | صفحه ۴

هزینه جنگ؛ نیروهای هوایی امریکا بزرگ‌ترین عامل گشتار غیرنظامیان افغانستان

نتا سی کرافورد، استاد و رئیس دپارتمان علوم سیاسی دانشگاه بوستون و مدیر مشترک پروژه «هزینه‌های جنگ» دانشگاه‌های بوستون و براون است. وی طی یک پژوهش دریافت است که از سال ۲۰۱۷ به این سو میزان تلفات غیرنظامیان، به دلیل افزایش حملات هوایی بالا رفته است. نتیجه‌ی پژوهش خانم کرافورد که به تاریخ ۷ دسامبر/ ۱۷ قوس، در قالب یک مقاله علمی از سوی دانشگاه براون به نشر رسید، نشان می‌دهد که تلفات غیرنظامیان به دلیل حملات هوایی بین سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۲۰ افزایش یافته است. بر بنیاد مقاله این استاد دانشگاه بوستون، در ۲۶ اکتبر سال روان یک حمله هوایی نظامیان ایالات متحده به طالبان، سه کودک و...

بانک جهانی ۸۵ میلیون دالر به افغانستان کمک می‌کند

اطلاعات روز: بانک جهانی اعلام کرده است که ۸۵ میلیون دالر را به منظور کاهش تأثیرات منفی کووید ۱۹ و بهبود دسترسی به آب پاک، بهداشت و تقویت خدمات عامه به صورت بلاعوض به...

صفحه ۲

وزارت اطلاعات و فرهنگ:

زمان احمدی بدون موجب قانونی توقیف شده و باید فوراً رها شود

صفحه ۲

روند صلح:

تصمیم دست چه کسی است؟

صفحه ۴

یادداشت روز

جنایت به مثابه ابزار

آنچه امرالله صالح، معاون نخست ریاست جمهوری در گزارشش از جلسات شش‌و‌نیم صبح در صفحه‌ی فیس‌بوکش مبنی بر تهدید مستقیم شیعیان توسط گروه داعش نوشت، می‌تواند تبعات ناگوار سیاسی و امنیتی در پی داشته باشد. آقای صالح ادعا می‌کند که گروه داعش یا به تعبیر او «طالبان داعشی» تهدید کرده در صورتی که دولت زندانیان این گروه را اعدام کند، آن‌ها کابل را به مسلخ‌گاه شیعیان تبدیل خواهد کرد. بیان این موضوع توسط معاون نخست ریاست جمهوری پهلوا و تبعات خطرناکی در خود دارد.

به فرض صحت داشتن این تهدید، آن‌چه آقای صالح در صفحه‌ی فیس‌بوکش گفت، در عمل تکرار، تبلیغ و برجسته‌سازی روایت ترس و تهدید دشمن در میان افکار عمومی است. تکرار تهدید و در واقع تبلیغ روایت دشمن توسط مقام نخست ریاست جمهوری در شرایط بحرانی که افغانستان با آن مواجه است، خطایی است که سر زدن آن توسط آقای صالح عجیب می‌نماید. آقای صالح در توضیح این یادداشت و در پاسخ به انتقادات نوشته است که او کار خطایی نکرده بلکه برده از نوع نگاه و روایت دشمن برداشته است. اگر فرض را بر این بگیریم که رویکرد آقای صالح درست باشد...

۲

ارائه بهترین خدمات اینترنتی

SALES: +93 728 000 054
SUPPORT: +93 728 000 055

AFGHANET .com

آیا درست است که مقامات حکومت افغانستان، رسانه‌ها، نهادها و مردم روایت طالبان مبنی بر جهاد بودن جنگ جاری، اشغال‌شدن افغانستان توسط کفار، غلام کافر و خارجی بودن مقامات و سیاستمداران افغانستان را تبلیغ و تکرار کنند؟ سخنان یک مقام حکومت آن‌هم به عنوان معاون نخست ریاست‌جمهوری و فرد شماره دوم مملکت باید سنجیده‌شده، محتاطانه و هشیارانه باشد. آقای صالح باید به توهم این‌که او همواره کار درست است و هیچ شک و نقد و تردیدی در خصوص مواضع، حرف‌ها و ادبیات سخن و کلام‌اش نمی‌تواند وارد باشد، پایان دهد.

اطلاعات روز: هیأت‌های مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان و گروه طالبان اعلام کرده‌اند که به‌خاطر مشورت‌های بیشتر در مورد موضوعات مربوط به آجندای مذاکرات صلح، روی وقفه‌ی سه هفته‌ای به توافق رسیده‌اند. در اعلامیه‌ی مشترک دو هیأت مذاکره‌کننده که شب‌شنبه (۲۲ قوس) منتشر شده، آمده است که این وقفه‌ی سه هفته‌ای از ۲۴ قوس آغاز می‌شود. دور بعدی مذاکرات در شانزدهم جدی از سر گرفته می‌شود. در اعلامیه آمده است که هر دو هیأت مذاکره‌کننده فهرست ابتدایی موضوعات مربوط به آجندا را باهم تبادل کرده و درباره‌ی آن بحث‌های مقدماتی توضیحی را نیز انجام داده‌اند. نادر نادری، سخنگوی هیأت مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی

سه هفته وقفه برای مشوره؛

دور بعدی مذاکرات صلح در ۱۶ جدی آغاز می‌شود

او، مهم است که صلح به‌جای شرایط خارجی‌ها، از واقعیت‌های جامعه افغان‌ها متأثر شود دایمی و سراسری باشد. محب در ادامه تأکید کرده است که صلح در بیرون از کشور، طرف‌های صلح را از شرایط خارجی متأثر می‌کند. به گفته‌ی او، تجربه‌ها نشان می‌دهد که این گونه صلح منافع افغان‌ها را تأمین نمی‌کند. مذاکرات صلح افغانستان میان هیأت‌های مذاکره‌کننده‌ی جمهوری اسلامی افغانستان و گروه طالبان در ۲۲ سنبله سال جاری در دوحه، پایتخت قطر آغاز شد. این مذاکرات از چند روز به این سو وارد مرحله‌ی دوم آن یعنی بحث در مورد آجندای مذاکرات شده است.

در مرحله‌ی اول که بیش از دو ماه زمان را در بر گرفت، روی طرز‌العمل مذاکرات در ۲۱ ماده توافق صورت گرفت.

خاصی ندارد و آماده است که در هر منطقه‌ای در کشور که طالبان پیشنهاد کنند، به‌شمول ساخت تأسیسات، آمادگی کامل بگیرد و مذاکرات را به پیش ببرد. محب نوشته است که با پیشبرد مذاکرات صلح در داخل کشور ساحه‌ی امنیتی ویژه و قابل اعتماد برای همه و زمینه‌ی نظارت و اعمال ملکیت برای مردم در روند صلح فراهم می‌شود.

به گفته‌ی مشاور امنیت ملی افغانستان، با پیشبرد مذاکرات در داخل کشور، مذاکره‌کنندگان از خواست‌ها و مطالبات مردم بهتر آگاه می‌شوند و از هزینه‌های اضافی نیز جلوگیری خواهد شد.

آقای محب در بخشی از یادداشت خود نوشته است که برای مردم افغانستان مهم است که مراحل جاری مذاکرات در داخل افغانستان به پیش برده شود. به گفته‌ی

افغانستان در توییتی نوشته است: «از آنجایی که موضوعات آجندا ضرورت به مشوره بیشتر دارد، دو طرف توافق کردند که دور دوم مذاکرات به ۱۶ جدی سال روان ۱۳۹۹ برابر با ۵ جنوری ۲۰۲۱ آغاز گردد.»

در اعلامیه‌ی مشترک هیأت‌های مذاکره‌کننده از دولت و مردم قطر به‌خاطر میزبانی و فراهم کردن تسهیلات لازم سپاسگزاری شده است.

این درحالی است که به تازگی حمدالله محب، مشاور امنیت ملی رییس‌جمهور اشرف غنی گفته است که مراحل بعدی مذاکرات صلح باید در داخل افغانستان به پیش برده شود.

آقای محب دیروز در رشته‌توییتی نوشته است که دولت افغانستان در مورد مکان مذاکرات در داخل کشور ملاحظه‌ای

ام‌الله صالح:

«طالبان داعشی» هشدار داده‌اند اگر زندانیان‌شان اعدام شوند، کابل مسلخ شیعیان می‌شود

ما دارد.» معاون اول ریاست‌جمهوری در عین حال تأکید کرده است که هیچ تهدیدی مانع معرفی چهره‌ی «آدم‌کشان» نخواهد شد. او یک‌بار دیگر از قوه‌ی قضاییه‌ی کشور خواسته است که این «خوانخواها» را محاکمه‌ی علنی کرده و روند دادگاهی کسانی که قبلاً بازداشت شده‌اند را، سرعت بدهد.

در همین حال، شاه حسین مرتضوی، مشاور فرهنگی رییس‌جمهور اشرف غنی به این یادداشت آقای صالح واکنش نشان داده و آن را «شیعه‌هراسی» خوانده است. مرتضوی نوشته است: «داعش و طالبان دشمن بشریت و افغانستان اند. ما نباید در اطلاع‌رسانی به شیعه‌هراسی دامن بزنیم. نوع و شیوه اطلاع‌رسانی ما باید مسلکی شود و به جنگ روانی دشمن کمک نکند.»

اطلاعات روز: ام‌الله صالح، معاون اول ریاست‌جمهوری می‌گوید که از طرف «طالبان داعشی» در یک پیام کتبی هشدار دریافت کرده‌اند که اگر زندانیان‌شان اعدام شد، کابل را به مسلخ (کشتارگاه) شیعیان تبدیل خواهند کرد. آقای صالح صبح دیروز (شنبه، ۲۲ قوس) در صفحه‌ی رسمی فیس‌بوک خود نوشته است که «طالبان داعشی» همچنان هشدار داده‌اند که افراد اختطاف‌شده را سر خواهند برید. صالح همچنان نوشته است: «من به ریاست امنیت ملی کابل هدایت دادم که تمام طالبان داعشی که در جنگال قانون استند به شبکه‌های خود پیام بدهند که دولت همه شجره‌ی آنها را می‌شناسد. این‌که تا اکنون مهار نشده‌اند بحث علیحده است که رابطه‌ی مستقیم به قابلیت‌ها و توانایی

بانک جهانی ۸۵ میلیون دالر به افغانستان کمک می‌کند

به زیرساخت‌های اساسی، حمایت‌های اضطراری و فراهم‌سازی خدمات اجتماعی برای جامعه‌های شهری و روستایی از طریق تقویت شوراهای انکشافی محلی می‌باشد.

در اعلامیه آمده که شیوع ویروس کووید ۱۹، باعث بروز مشکلات جدی اقتصادی و اجتماعی در افغانستان شده است. بانک جهانی تأکید کرده است: «در حالی که مردم افغانستان همزمان با شیوع این بیماری و جنگ مواجه اند، بسیاری از خانواده‌ها که به درآمد‌های روزانه (کارهای روزمزد) وابسته می‌باشند، دسترسی کم و یا هیچ دسترسی به آب پاک آشامیدنی، بهداشت و خدمات صحت ندارند.»

بسته‌های کمکی، ۵۰ میلیون دالر آن از سوی اداره‌ی توسعه‌ی بین‌المللی برای پروژه‌های تهیه‌ی آب آشامیدنی، بهداشت و حمایت‌های ساختاری در افغانستان اختصاص داده شده است. همچنان ۳۵ میلیون دالر این بسته‌ی کمکی، از سوی اداره‌ی توسعه‌ی بین‌المللی برای برنامه‌ی ملی میثاق شهروندی افغانستان اختصاص داده شده است. این بانک گفته است که به شمول این کمک‌ها، رقم مجموعی کمک‌های مالی به افغانستان به ۳۹۳ میلیون دالر می‌رسد که از جانب صندوق بازسازی افغانستان پرداخت می‌شود. این بانک تأکید کرده است که هدف این پروژه‌ها بهبود دسترسی مردم

کشور و نهادهای بین‌المللی کمک‌کننده بر عهده دارد. بانک جهانی گفته است که از مجموع ۸۵ میلیون دالر این

اطلاعات روز: بانک جهانی اعلام کرده است که ۸۵ میلیون دالر را به منظور کاهش تأثیرات منفی کووید ۱۹ و بهبود دسترسی به آب پاک، بهداشت و تقویت خدمات عامه به‌صورت بلاعوض به افغانستان کمک می‌کند. در اعلامیه‌ای که دیروز (شنبه، ۲۲ قوس) از سوی بانک جهانی به نشر رسیده، آمده است که هیأت مدیره‌ی این بانک این مقدار کمک را در دو بسته امروز تصویب کرده است.

به نقل از اعلامیه، این بسته‌های کمکی بخشی از بسته‌ی ۳۹۳ میلیون دالری کمک‌های بانک جهانی و صندوق بازسازی افغانستان است که مدیریت آن را بانک جهانی به نمایندگی از ۳۴

واقع اما این است که یادداشت آقای صالح، مصداقی از مصادیق استفاده‌ی ابزار حکومت از جنایت است. حکومت افغانستان به‌خاصه در این اواخر، با رخ‌دادن هر رخداد ناگوار و خونین امنیتی و تروریستی، تمام تمرکزش بر این محور قفل می‌شود که چگونه از فاجعه‌ای که رخ داده است، به عنوان ابزار سیاسی استفاده کند. تعبیر «طالبان داعشی»، کلیدواژه‌ای است که حلقه‌ی رییس‌جمهور غنی در ماه‌های اخیر از آن برای جنگ سیاسی و استخباراتی‌شان علیه طالبان استفاده می‌کند. از حوالی تابستان ۱۳۹۴ که فعالیت رسمی داعش در افغانستان آغاز شد، تا قریب به یک سال گذشته، رویکرد و اصرار حکومت بر این بود که میان طالبان و داعش تفکیک و جدایی قابل شود زیرا در آن زمان، این رویکرد برای حکومت افغانستان سود سیاسی به همراه داشت. با تغییر این رویکرد، تمام انرژی حکومت بر این محور متمرکز شده که چگونه می‌تواند از هر ابزار ممکن سیاسی، نظامی و استخباراتی برای تحت فشار قرار دادن طالبان استفاده کند. به جد می‌توان ادعا کرد اگر روزی، طالبان چراغ سبزی به آقای غنی نشان دهد، ارگ ریاست‌جمهوری در چرخشی متضاد، بر قباحت‌زدایی از این گروه با هر ابزار ممکن، متمرکز خواهد شد. مصداق این ادعا، حمایت آقای غنی در رسانه‌ها از حکومت طالبان در نیمه‌ی دوم دهه‌ی هفتاد خورشیدی است. مردی که اکنون خودش را بزرگ‌ترین دشمن طالب نمایانده است، قریب به دو دهه‌ونیم قبل، از استیلا‌ی این گروه بر افغانستان حمایت می‌کرد. این بازی قدرت و استفاده‌ی ابزاری از فاجعه و صنعت کشتار است.

اصابت ۱۰ مرمی راکت در شهر کابل یک کشته و دو زخمی بر جای گذاشت

ناحیه‌ی نهم و یک راکت در ساحه‌ی مسکونی خواجه رواش ناحیه‌ی پانزدهم شهر کابل اصابت کرده است. به گفته‌ی آریین، در نتیجه‌ی اصابت این مرمی‌های راکت، یک نفر کشته و دو نفر دیگر زخمی شده‌اند. کشته و زخمیان این رویداد غیرنظامیان اند. تاکنون هیچ فرد یا گروهی مسئولیت این رویداد را بر عهده نگرفته است.

در اوایل ماه جاری خورشیدی نیز ۲۴ فیر مرمی راکت بر بخش‌های مختلف شهر کابل اصابت کرد که در نتیجه‌ی آن دست کم هشت نفر کشته و ۳۱ نفر دیگر زخمی شدند.

وزارت اطلاعات و فرهنگ:

زمان احمدی بدون موجب قانونی توقیف شده و باید فوراً رها شود

ذکر شود، نیز این موضوع را در صحبت با روزنامه اطلاعات روز تأیید کرد. او گفت که این افراد متهم اند که مردم را برای شرکت در این اعتراض «خشونت‌بار» تشویق کرده‌اند. به گفته‌ی این منبع، آنان پس از آنکه از حضور در دادگاه خودداری کرده، بازداشت شده‌اند.

این اعتراض در پیوند به بازداشت عبدالغنی علی‌پور، از فرماندهان خیزش مردمی در ولایت میدان‌وردک راه‌اندازی شده بود. اعتراض به خشونت گرایید و پولیس برای متفرق کردن معترضان اقدام به تیراندازی کردند که در نتیجه، دو نفر کشته و ۱۵ نفر دیگر زخمی شدند.

افراد در پیوند به اعتراض پنجم قوس سال ۱۳۹۷ خورشیدی بازداشت شده‌اند. یک منبع معتبر حکومتی که نخواست نامش

به تخطی‌های رسانه‌ای براساس قانون «رسانه‌های همگانی» در کمیسیونی که برای رسیدگی به شکایت‌ها و تخطی‌های رسانه‌ای ایجاد شده است، بررسی شود. زمان احمدی و ۱۲ فعال مدنی دیگر سه روز پیش (پنج‌شنبه، ۲۰ قوس) در شهر بامیان بازداشت شدند. اسماعیل ذکی، رییس جامعه‌ی مدنی بامیان در آن هنگام به روزنامه اطلاعات روز گفت که این افراد شامل عیدمحمد ورسی، میرزامحمد، اسحاق، رضا کرمانی، نجیب‌الله تمیم، سلیمان احمدی، عبدل دانشیار، قاسم، سلیم، فریدون، کریم و عبدالرحیم می‌شوند. او گفت که این

اطلاعات روز: دو روز پس از توقیف زمان احمدی، مدیرمسئول هفته‌نامه‌ی خصوصی «ستاگیدیا» در ولایت بامیان، وزارت اطلاعات و فرهنگ می‌گوید که او بدون هیچ موجب قانونی توقیف شده است. وزارت اطلاعات و فرهنگ دیروز (شنبه، ۲۲ قوس) با نشر خبرنامه‌ای با توقیف زمان احمدی مخالفت کرده و گفته است که او باید هرچه زودتر از توقیف آزاد شود. در خبرنامه تأکید شده است: «اگر موضوع قابل رسیدگی در میان باشد، باید از مجرای قوانین نافذ کشور به آن پرداخته شود.» وزارت اطلاعات و فرهنگ افزوده است که مسائل مربوط

هزینه جنگ؛ نیروهای هوایی امریکا بزرگترین عامل گشتار غیرنظامیان افغانستان

این مبلغ بخشی از ابراز تسلیم، هم‌دردی یا حسن نیت بود نه به‌عنوان وسیله‌ای برای جبران خسارت. تعداد و مجموع پرداخت‌های ایالات متحده به افغان‌ها در سال ۲۰۱۹ نسبت به پرداخت‌های سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ افزایش یافته است.

در حالی که فرماندهان آمریکایی موظفاند سوابق مربوط به پرداخت وجه تسلیم را ثبت کنند، جزئیات مربوط به حوادثی که منجر به پرداخت وجه تسلیم ایالات متحده شده، در دسترس عموم نیست. با این حال، از آنجا که فعالیت نیروی زمینی ایالات متحده تا سال ۲۰۱۹ بسیار کاهش یافته است، احتمالاً اکثر این پرداخت‌ها مربوط به مرگ یا جراحاتی است که به عقیده ایالات متحده ناشی از حملات هوایی آن است.

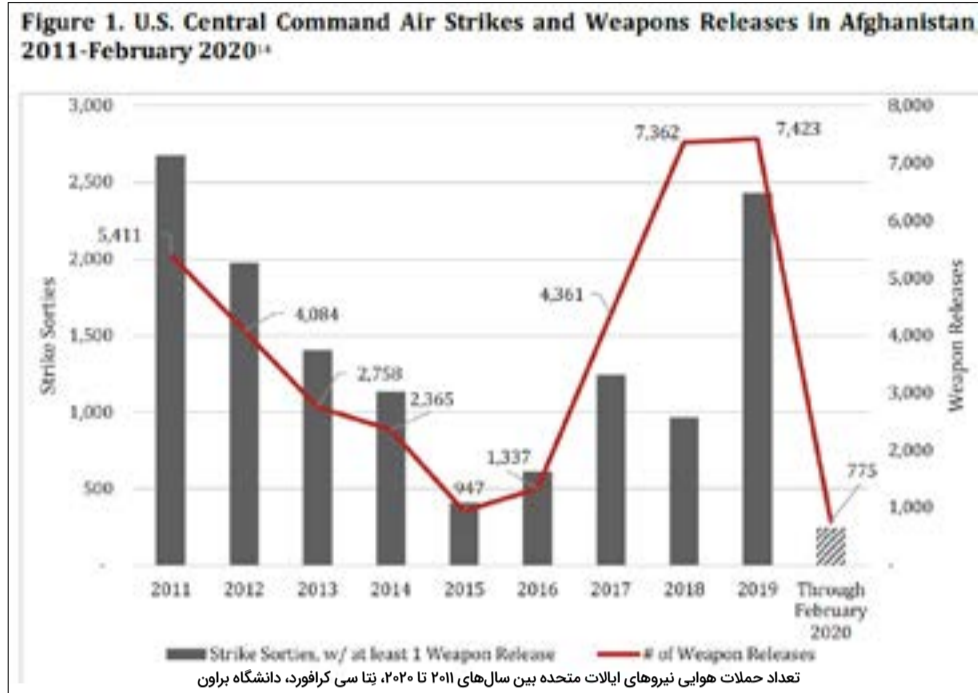
فاز جدید ۲۰۲۰: افزایش حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان و تلفات غیرنظامیان

به‌دنبال توافق‌نامه صلح آمریکا و طالبان، نیروهای بین‌المللی فعالیت رزمی مستقیم خود را در افغانستان کاهش دادند. این کاهش شامل حملات هوایی نیروهای بین‌المللی کمتر در نه ماه اول سال ۲۰۲۰ است که به نوبه خود با کاهش تعداد غیرنظامیان کشته و زخمی شده در حملات هوایی نیروهای بین‌المللی مطابقت دارد. به‌طور نمونه، در این دوره ۲۴ حمله هوایی توسط نیروی بین‌المللی صورت گرفته که منجر به ۸۳ کشته و ۲۷ زخمی شده و در مقایسه با ۲۰۱۹ کاهش یافته است.

اگرچه جنگ هنوز در یک بن‌بست به سر می‌برد، اما فعالیت‌های نظامی نیروهای دولت افغانستان افزایش یافته است، زیرا ایالات متحده در سال ۲۰۲۰ بیشتر جنگ‌ها را به نیروهای دفاع ملی و پلیس افغانستان منتقل کرده است. این انتقال مسئولیت به نیروهای افغان شامل انتقال بار حملات هوایی به نیروهای هوایی افغانستان است. در سپتامبر ۲۰۲۰، پس از آغاز مذاکرات بین طالبان و دولت افغانستان، جنگ بین دو طرف شدت گرفت که هم حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان و هم تعداد غیرنظامیان کشته و زخمی شده در آن حملات، افزایش یافت. برای مثال، یوناما گزارش داده است که در ۱۹ سپتامبر نیروی هوایی افغانستان یک حمله هوایی علیه طالبان در منطقه خان آباد ولایت کندز انجام داد که منجر به کشته شدن ۱۵ غیرنظامی و زخمی شدن پنج تن دیگر شد. برعکس، در جنگ ماه اکتبر بین دولت افغانستان و طالبان در ولایت هلمند که شامل حملات هوایی نیز بود، غیرنظامیان از خشونت همه طرف‌ها آسیب دیدند. مطابق گزارش نیویورک تایمز ۲۱۲ غیرنظامی در این جنگ کشته شدند و از سپتامبر ۲۰۱۹ این ماه را به بدترین ماه تلفات غیرنظامیان تبدیل کرد.

در حالی که ایالات متحده مسئولیت انجام حملات هوایی به نیروهای افغان داده است، تا حدودی مسئول عمل کرد نیروی هوایی افغانستان است، چون ارتش ایالات متحده از سال ۲۰۰۵ نیروهای افغانستان را در زمینه‌های جنگی و سایر تاکتیک‌ها آموزش داده است. این آموزش که شامل انتقال ۱۸ هواپیمای A-۲۹ به نیروی هوایی افغانستان از سال ۲۰۱۶ است، بین سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۲۰ بیش از هشت میلیارد دلار هزینه داشته است.

حدود پانزده سال پس از جنگ امریکا در افغانستان، امریکا آموزش دادن به نیروهای ارتش افغانستان را در زمینه پیش‌گیری از تلفات غیرنظامی آغاز کرد که شامل آموزش خلبانان افغان در «به‌کارگیری صحیح سیستم‌های تسلیحاتی و تأثیرات آن‌ها از جمله راه‌های به حداقل رساندن خسارات جانبی» است. در حالی که بیشتر آموزش‌های نیروی هوایی افغانستان توسط نیروهای آمریکایی در داخل افغانستان اتفاق می‌افتد، ایالات متحده از سال ۲۰۰۹ شروع به آموزش اعضای نیروی هوایی افغانستان در پایگاه‌های ایالات متحده کرد. ایالات متحده قصد دارد آموزش تمام خلبانان افغان مستقر در ایالات متحده را تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰ متوقف کند، حتی قصد دارد شش فروند A-۲۹ دیگر را در فیووری ۲۰۲۱ به نیروی هوایی افغانستان تحویل دهد. با در نظر گرفتن قدرت طالبان از سال ۲۰۰۱ به بعد، دولت افغانستان در حالت دفاعی قرار دشت و به‌دنبال افزایش فشارهای نظامی بر طالبان در جریان مذاکرات است. در این زمینه، خواه ایالات متحده در افغانستان بماند یا نماند، حملات هوایی نیروی هوایی افغانستان به‌طور فزاینده‌ای عواقب ویران‌گر برای غیرنظامیان به دنبال خواهد داشت، و احتمالاً اعتماد غیرنظامیان به دولت افغانستان را کاهش می‌دهد، مگر این‌که نیروهای افغان قوانینی را برای حملات هوایی تصویب کند که تلفات غیرنظامیان را به حداقل برساند. یا این‌که دولت افغانستان و طالبان در هنگام مذاکره می‌توانند با آتش‌بس متقابل موافقت کنند که صرف نظر از این تاکتیک، جان افراد را نجات دهند.

از آن ایالات متحده و متحدانش متعهد شدند که تلفات غیرنظامی ناشی از حملات هوایی را کاهش دهند. این ائتلاف با اجرای یک سری دستورالعمل‌های تاکتیکی، از جمله محدود کردن حملات هوایی ایالات متحده به مواردی که ایالات متحده یا سایر نیروهای نظامی ائتلاف با نیروهای ضد دولتی در تماس بودند، موفقیت در کاهش آسیب به غیرنظامیان را به دست آورد. این محدودیت‌ها باعث کاهش تعداد حملات هوایی و کاهش مرگ غیرنظامیان تا سال ۲۰۱۵ شد.

در سال ۲۰۱۷ جیم متیس، وزیر دفاع آمریکا اعلام کرد که ایالات متحده قوانین استفاده از حملات هوایی در افغانستان را تغییر داده است. آقای متیس گفت این قوانین اصلاح شده است تا ایالات متحده مجبور نباشد در تماس مستقیم با نیروهای دشمن باشد و حملات هوایی انجام دهد، بنابراین کارخانه‌های مواد مخدر هدف قرار می‌گیرند و ارتش افغانستان می‌تواند حملات هوایی را انجام دهد. متیس به کمیته خدمات مسلح سنا گفت: «در حالی که ایالات متحده متعهد بود از آسیب رساندن به غیرنظامیان جلوگیری کند، محدودیت‌های که به ما اجازه استفاده کامل از نیروی هوایی را نمی‌داد، حذف شده است.»

عواقب تغییر در قوانین استفاده از حملات هوایی فوری بود. تعداد کل غیرنظامیان کشته شده توسط حملات هوایی بین‌المللی و نیروی هوایی افغانستان افزایش یافت. نیروهای نظامی بین‌المللی به رهبری ایالات متحده مسئول اکثر کشته شدن‌ها در سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ هستند: یک هزار و ۳۵۷ کشته توسط نیروهای بین‌المللی در مقایسه با ۴۶۱ کشته شده توسط نیروی هوایی افغانستان. تعداد غیرنظامیان کشته شده توسط حملات هوایی بین‌المللی از سال ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۹، آخرین سالی که اطلاعات کامل آن موجود است، حدود ۳۳۰ درصد افزایش یافت.

در مواردی درصدی قابل توجه کشتار غیرنظامیان در سال‌های اخیر به دلیل نقش بیشتر نیروهای هوایی افغانستان بوده است که از سال ۲۰۱۵ شروع شد. در برخی موارد، یوناما قادر به تشخیص و تفکیک نیروهای بین‌المللی و نیروی هوایی افغانستان که باعث کشته شدن غیرنظامیان می‌شد، نبود. با این حال، حتی اگر همه ۱۶۰ مرگ غیرقطعی در اثر حملات هوایی به نیروی هوایی افغانستان نسبت داده شود، پس از آغاز حملات هوایی نیروهای افغانستان از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ حملات هوایی بین‌المللی هنوز بزرگ‌ترین عامل کشتار غیرنظامیان را تشکیل می‌دهد. تعداد زخمی‌های ناشی از حملات هوایی بین‌المللی با زخمی‌های ناشی از حملات نیروی هوایی افغانستان تقریباً با هم برابر اند. طبق آمار یوناما از سال ۲۰۰۹ تا سپتامبر ۲۰۲۰ دو هزار ۵۸۸ غیرنظامی در حملات هوایی نیروهای طرفدار دولت زخمی و بیش از سه هزار و ۳۴۰ غیرنظامی دیگر کشته شده‌اند.

یادآوری این نکته نیز مهم است که ایالات متحده با آمار سازمان ملل از تلفات غیرنظامیان موافق نیست. به عنوان مثال، در حالی که یوناما ۵۴۶ کشته و ۲۰۹ زخمی را به حملات هوایی نیروهای بین‌المللی در سال ۲۰۱۹ نسبت می‌دهد، ایالات متحده تعداد ۹۷ کشته و ۵۹ زخمی را ناشی از حملات هوایی نیروهای ایالات متحده می‌داند. ایالات متحده آسیب رساندن به غیرنظامیان افغان را به‌عنوان بخشی از استراتژی نظامی خود تصدیق می‌کند. در سال ۲۰۱۹ ایالات متحده بابت ۶۵ «وجه تسلیم» مبلغ ۳۱۴ هزار دلار به غیرنظامیان افغان پرداخت کرد و

تاکتیکی ادامه می‌دهند و احتمال دارد تلفات غیرنظامیان افزایش یابد.

تشدید جنگ هوایی ایالات متحده و افزایش تلفات غیرنظامی، ۲۰۱۷ - فبروری ۲۰۲۰

در دوره‌های مختلف مذاکرات، هر یک طرف‌ها - دولت افغانستان، ایالات متحده و متحدان آن و گروه‌های شبه نظامی ضد دولت - حملات خود را افزایش داده‌اند و این امر منجر به افزایش نگران‌کننده کشتار غیرنظامیان شده است. عناصر ضد دولت، از جمله طالبان و داعش، بین سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ طور اوسط سالانه ۱۹۶۴ غیرنظامی را کشته‌اند. همچنان این نیروها بین سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۹ هر ساله طور اوسط ۲۰۷۱ نفر را کشته‌اند که ۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

ایالات متحده، متحدانش و دولت افغانستان، که سازمان ملل متحد آن‌ها را نیروهای طرفدار دولت می‌نامد، نیز عملیات خود را قبل از و در طول مذاکرات به امید بازپس‌گیری مناطق مورد مناقشه و به‌دست آوردن اهرم‌ها افزایش دادند و تعداد غیرنظامیان کشته و زخمی شده توسط نیروهای طرفدار دولت نیز قبل از توافق صلح ایالات متحده در اوایل سال ۲۰۲۰ افزایش یافت. نیروهای طرفدار دولت از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۶ سالانه به‌طور اوسط ۵۸۲ غیرنظامی را کشته است و از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹ هر ساله به طور متوسط ۱۱۳۴ غیرنظامی را کشته‌اند که تقریباً ۹۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

از سال ۲۰۱۷ ایالات متحده و متحدانش استفاده از سلاح‌های هوایی را به طرز چشم‌گیری افزایش دادند. پنتاگون در اپریل ۲۰۱۷ هنگامی که بزرگ‌ترین بمب خود را که ملقب به «مادر همه بمب‌ها» بود، علیه نیروهای داعش در شرق افغانستان استفاده کرد، سبب تشدید جنگ شد. تعداد حملات هوایی در دوره منتهی به توافق صلح فبروری ۲۰۲۰ بین ایالات متحده و طالبان، به‌طور قابل توجهی افزایش یافته بود. افزایش تعداد حملات هوایی با کاهش تعداد کل نیروهای مستقر در افغانستان مطابقت داشت.

ایالات متحده به‌طور فزاینده‌ای از حملات هوایی استفاده می‌کرد زیرا نیروهای کم‌تری در زمین داشت، اما استفاده از حملات هوایی دلیل دیگری هم داشت. ایالات متحده برای دهه‌ها - از جمله در جنگ ویتنام - معتقد بود که استفاده از نیروی هوایی برای آوردن دشمن به میز مذاکره موفق عمل می‌کند. همان‌طور که لانس آر بانج، یک فرمانده آمریکایی در جون ۲۰۱۸ گفت: «تمام هدف مبارزات هوایی ما فشار بر طالبان برای آشتی و کمک به آن‌هاست که درک کنند گفت‌وگوهای صلح بهترین گزینه است.» در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ بیشتر از سال ۲۰۱۱ که اوج حضور نیروهای ایالات متحده در افغانستان بود، از حملات هوایی استفاده شده است.

چرا تغییرات در قوانین استفاده از حملات هوایی مهم است؟

در طول جنگ ایالات متحده در افغانستان، تعداد غیرنظامیان کشته شده توسط حملات هوایی نیروهای بین‌المللی وابسته به تاکتیک‌ها و اولویاتی که ایالات متحده برای جلوگیری از تلفات غیرنظامیان تعیین کرده است، متفاوت است. در سال ۲۰۰۸ به تعداد ۵۵۲ غیرنظامی در حملات هوایی نیروهای بین‌المللی کشته شدند. پس

فاطمه فرامرزی

گزارشگر

نتا سی کرافورد، استاد و رئیس دبیرتمنت علوم سیاسی دانشگاه بوستون و مدیر مشترک پروژه «هزینه‌های جنگ» دانشگاه‌های بوستون و براون است. وی طی یک پژوهش دریافته است که از سال ۲۰۱۷ به این‌سو میزان تلفات غیرنظامیان، به دلیل افزایش حملات هوایی بالا رفته است. نتیجه‌ی پژوهش خاتم کرافورد که به تاریخ ۷ دسامبر/ ۱۷ قوس، در قالب یک مقاله علمی از سوی دانشگاه براون به نشر رسید، نشان می‌دهد که تلفات غیرنظامیان به دلیل حملات هوایی بین سال‌های ۲۰۱۷-۲۰۲۰ افزایش یافته است.

بر بنیاد مقاله این استاد دانشگاه بوستون، در ۲۶ اکتبر سال روان یک حمله هوایی نظامیان ایالات متحده به طالبان، سه کودک و یک فرمانده طالبان را کشت. طبق گزارش‌ها چهار روز قبلش نیز در یک حمله هوایی که یک مدرسه دینی را هدف قرار داد، ۱۲ کودک کشته و ۱۴ غیرنظامی زخمی شد.

خاتم کرافورد در پژوهش خود تلاش کرده است به دو پرسش پاسخ بدهد. پرسش اول در مورد چگونگی افزایش تلفات غیرنظامیان با آغاز مذاکرات صلح بین‌افغانی است در حالی که در سوال دوم می‌پرسد: «آیا خروج ایالات متحده منجر به کاهش تلفات غیرنظامیان خواهد شد؟»

در مقدمه مقاله خاتم کرافورد آمده است که ارتش ایالات متحده یک دهه پیش تشخیص داد که وقتی حملات هوایی ناتو و ایالات متحده ناخواسته باعث کشته شدن غیرنظامیان در افغانستان می‌شود، از ایستادن ایالات متحده در کنار افغان‌های عادی کاسته و پیروزی در جنگ را دشوارتر می‌کند. با توجه به همین نگرانی ارتش ایالات متحده بر کاهش آسیب به غیرنظامیان تمرکز کرد و ژنرال استنلی مک کریستال که از کشته شدن غیرنظامیان توسط حملات هوایی ایالات متحده در افغانستان نگران بود، در ماه جون ۲۰۰۹ دستور داد که قوانین استفاده از نیروی هوایی سخت باشد، طوری که خطر تلفات غیرنظامیان به حداقل برسد.

هنگامی که در ۱۷ جولای ۲۰۰۹ دو هفته پس از صدور دستورالعمل مک کریستال، ۱۳ غیرنظامی در یک حمله پشتیبانی هوایی ایالات متحده در قندهار زخمی و دست‌کم پنج نفر کشته شدند، ژنرال مک کریستال تحت فشار قرار گرفت و گفت: «این چه چیزی است که ما نمی‌فهمیم؟ اگر جلوی کشتن غیرنظامیان را نگیریم، این جنگ لعنتی را خواهیم باخت.»

از سال ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ راهنمایی‌های ارتش ایالات متحده در مورد حملات هوایی در افغانستان، بین پارامترهای محدود کننده کم و کم‌تر در نوسان بوده است. وقتی نیروهای بین‌المللی و دولتی ترس از باختن در جنگ دارند و یا معتقدند که باید فشارهای خود را بر شبه نظامیان افزایش دهند، قوانین حملات هوایی را سست می‌کنند که سبب افزایش تلفات غیرنظامیان می‌شود.

هنگامی که ارتش از جانب افغان‌ها، سازمان‌های غیردولتی و رسانه‌های خبری برای کاهش تلفات غیرنظامیان احساس فشار می‌کند و یا خود متقاعد می‌شوند که تلفات غیرنظامی برای مأموریت تاثیر منفی دارد، قوانین اجرای حملات هوایی را سخت‌تر می‌کنند. اعمال محدودیت در حملات هوایی برای نجات جان غیرنظامیان است و این محدودیت‌ها به‌طور کلی انجام می‌شود: شواهد نشان می‌دهد که با کاهش حملات هوایی، تلفات غیرنظامیان کاهش می‌یابد.

از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹ ایالات متحده قوانین اجرای حملات هوایی را کاهش داد. در نتیجه، تلفات غیرنظامیان به دلیل حملات هوایی از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۱۹ افزایش یافت و در سال ۲۰۱۹ غیرنظامیان افغان بیش از هر زمان دیگری در حملات هوایی کشته شدند.

مذاکرات ایالات متحده با طالبان در دسامبر ۲۰۱۸ آغاز شد و در طی آن مذاکرات، جنگ افغانستان با تشدید تلاش هر یک از طرف‌ها برای به دست آوردن قلمرو و اهرم فشار، افزایش یافت. گزارش‌های یوناما نشان می‌دهد که غیرنظامیان هزینه امتیاز طلبی دو طرف جنگ را پرداخت کرده‌اند، چون از آغاز مذاکرات در دسامبر ۲۰۱۸ تا امضای توافق‌نامه در فیووری ۲۰۲۰، ۳۸۰۰ تن فقط در سال ۲۰۱۸ کشته شدند. پس از امضای توافق‌نامه ایالات متحده-طالبان، حملات هوایی ایالات متحده و سایر نیروهای بین‌المللی کاهش یافته اما حملات نیروی هوایی افغانستان افزایش یافته است.

مذاکرات مستقیم دولت افغانستان با طالبان در ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۰، ۱۹ سال پس از حملات ۱۱ سپتامبر و آغاز جنگ ایالات متحده در افغانستان، شروع شد. در حالی که مذاکرات در جریان است، تا زمانی که آتش‌بس برقرار نشود، هر دو طرف تلاش خود را برای دستیابی به یک مزیت

فرزاد نرایی، ناظم

مترجم: جلیل یزواک

پنج ساله بودم که اولین بار با پول سرخوردم. با پول توجیبی (جیب خرجی)، جام مقدس آدمی در کودکی.

ایده‌ی انجام کارهای اضافی در ازای دریافت هفتگی مبلغی تا بتوانم «پول خودم» را داشته باشم، زندگی مرا تغییر داد. مذاکره‌ی من با پدر و مادرم به توافق انجامید و قرار شد هفتگی ۴ دلار از آن‌ها «حقوق هفتگی» دریافت کنم. با سنت‌های جدیدی که هر هفته درون قلکم می‌ریخت، من آزادی تازه‌ای را کشف کردم.

آن سال‌ها گذشت و من حالا مادر دو بچه هستم. کودک شش ساله‌ام اصول اولیه پول را می‌فهمد. او می‌داند که پول وسیله‌ی غالباً نامرئی (حالا که کریدیت کارت مُد شده) است که به واسطه‌ی آن ما اشیای مورد نیاز خویش را به دست می‌آوریم. او همچنین می‌فهمد که برای کسب پول، آدمی باید «سر کار» برود.

با این حال اخیراً وقتی به او توضیح دادم که پول توجیبی چیست و چه کاربردی دارد، به نظر نمی‌رسید این موضوع برایش خیلی جالب باشد. از او پرسیدم که برای دریافت پول توجیبی چه کاری ممکن است بخواهد انجام دهد و او پیش از این که به بازی و تعقیب‌و‌گریز با خواهرش برگردد، گفت: «شاید به شما کمک کنم خانه‌ی درختی بسازید؟» من متوجه شدم که پسر به اندازه‌ی کودکی من مشتاق ذخیره کردن پول خودش نیست. که اشکالی ندارد.

او البته یک قلک دارد که پولش را در آن ذخیره می‌کند. ما همچنین درباره این بحث می‌کنیم که چگونه خرید یک چیز به معنای به دست آوردن چیز دیگری نیست. او گاهی اوقات وقتی من در حال ضبط یادکستم هستم، گوش می‌دهد و شاید او از این طریق پیام‌های پنهان پول را دریافت می‌کند.

پرورش کودکی که از حساب و کتاب سر در بیورد کار یک روز و دو روز نیست. مهم است به خاطر داشته باشید که برخی از کودکان اشتباهی بیشتری برای یادگیری در مورد پول در مقایسه با دیگران دارند و ما به عنوان والدین باید نیازها و کمبودهای آنان را بشناسیم.

در ذیل بهترین روش‌ها برای صحبت کردن

گزارش

عباس عارفی

گزارشگر

پس از حدود هفت‌ماه از زمان تشکیل کمیته‌ی رهبری شورای عالی مصالحه‌ی ملی، روزشنبه (۱۵ قوس) اولین نشست کمیته رهبری این شورا برگزار شد. برگزاری این نشست واکنش‌ها و پرسش‌های زیادی را برانگیخت. مهم‌ترین پرسش این بود که آیا پس از این مدیریت و رهبری روند صلح را در عمل شورای عالی مصالحه‌ی ملی هدایت خواهد کرد یا همچنان حکومت. مطابق توافق‌نامه سیاسی میان رییس‌جمهور غنی و داکتر عبدالله که منجر به پایان تنش‌های انتخاباتی در کشور شد، مبنای کار شورای عالی مصالحه ملی این بوده است که مدیریت و رهبری پروسه صلح از صلاحیت‌های شورای عالی مصالحه بوده و هیأت مذاکره‌کننده‌ی صلح مطابق فیصله‌ها و راهنمایی کمیته‌ی رهبری این شورا عمل می‌کند.

وزارت خارجه آمریکا یک روز پس از اولین نشست کمیته رهبری شورای عالی مصالحه‌ی ملی طی یک بیانیه‌ی گفت که این شورا و کمیته رهبری آن «یک نهاد معتبر در زمینه صلح، توافق در مورد نقشه راه سیاسی، تقسیم قدرت و آتش‌بس دائمی برای پایان دادن به این جنگ طولانی» در افغانستان است. زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه آمریکا در امور صلح افغانستان نیز در سلسله تویتهایی گفت که «در جریان مذاکرات بر شرایط توافق صلح، تقسیم قدرت، و آتش‌بس دائمی و همه‌جانبه با طالبان، این کمیته یک نهاد با صلاحیت برای جمهوری اسلامی افغانستان خواهد بود.» تا کنون در روند صلح افغانستان حرف اول و آخر را رییس‌جمهور غنی می‌زد. تصمیم‌های اصلی در ارگ گرفته می‌شد. اولین نشست کمیته رهبری رییس‌جمهور غنی و عبدالله عبدالله رییس شورای عالی مصالحه‌ی ملی به صورت مشترک رهبری کردند. به نظر می‌رسید

۶۶

اطفال زیر ۱۳ سال گرچه ممکن است سس‌شان برای یک شغل کسب‌وکار محلی خودشان را مانند نگهداری از کودکان یا مراقبت از حیوانات خانگی شروع کنند. کودک زیر ۱۳ ساله‌تان را (اگر علاقه دارد) تشویق کنید که پول‌هایش را برای هزینه‌های بزرگ‌تر که خارج از کتگوری «نیازها» بیش قرار می‌گیرد، پس‌انداز کند. ایجاد منبع درآمد، به آن‌ها مسئولیت‌پذیری، پاسخ‌گویی و درس‌های اولیه کارآفرینی را می‌آموزد.

با فرزند در مورد پول آمده است، چه این فرزندتان هفت ساله باشد چه ۱۷ ساله.

با کودکانی‌ها، از بن‌بست مالی پرهیز کنید

اطفال عموماً از همان دوره کودکتان، که در آن شروع به معاشرت با افراد بیگانه و مقایسه خودشان با جهان بیرون از خانه می‌کنند، آمادگی لازم را برای آموختن در مورد اصول پول دارا هستند. آن‌ها در این دوره امکان دارد از شما چیزهایی بخواهند که نزد دوستان‌شان دیده‌اند. آن‌ها امکان دارد مکرراً از شما سوالاتی مانند «آیا می‌توانم این اسباب بازی را داشته باشم؟» بپرسند. در این حالت‌ها، ما به عنوان والدینی که نمی‌خواهند فرزندشان را ناامید کنند، ممکن است بارها و بارها در پاسخ به این پرسش‌ها «نه» بگوییم.

اما «نه» گفتن مکرر و بدون توضیح می‌تواند این پیام را به کودکان برساند که «خواستن» امری غیرقابل‌مذاکره است. نه گفتن بدون توضیح، می‌تواند این پیام را به آن‌ها منتقل کند که اگر کودکان اکتون پول (یا تمایل به خرج کردن) ندارد، هرگز نمی‌تواند در آینده داشته باشد یا از عهده خرج و مخارج خود برآید. ما به عنوان بزرگسال می‌دانیم که این دریافت، واقع‌بینانه نیست.

به جای نه گفتن و ایجاد بن‌بست، شما می‌توانید

اصول برنامه‌ریزی مالی را به آن‌ها بیاموزید. به کودکان توضیح دهید که شما اکنون قصد ندارید فلان اسباب بازی را بخرید، اما اگر او این اسباب بازی را می‌خواهد، می‌تواند برای به دست آوردن آن یک استراتژی اتخاذ کند. برای مثال، به آن‌ها بگویید که خرید فلان اسباب بازی را در لیست کارهایی قرار دهد که قرار است در تعطیلات یا در سالگرد تولد بعدی‌اش انجام شود. پول خود را پس‌انداز کند (کاری که پسرمان اخیراً با انجام آن توانست اسباب بازی موردعلاقه‌اش را بخرد) یا برخی اسباب بازی‌های فعلی خود را به دیگران هدیه کند و بعد اسباب بازی جدید بخرد.

شما با این کار خود برای آن‌ها گزینه‌هایی را پیشکش می‌کنید که قادر به درک‌شان هستند.

با دانش‌آموزان دوره ابتدایی، درباره ارزش‌های تان صحبت کنید و به پرسش‌های آن‌ها احترام بگذارید

اطفال به تدریج که بزرگ می‌شوند، شروع

می‌کنند به مقایسه‌ی تجرب و تصمیم مالی خانواده‌ی‌شان با آنچه در خانواده‌ی دوستان‌شان می‌بینند. برای آن‌ها مهم است که در مورد پیشینه‌ی خانواده خود، شیوه‌های تربیتی خانواده و ارزش‌ها و سنت‌های خانواده شناخت داشته باشند.

کودکان ممکن است پرسش‌های ناجور مانند «چقدر پول در می‌آورید؟» یا «چرا ما مثل دوستم نمی‌توانیم به فلان جا برویم؟» بپرسند. شما می‌توانید به سوالات او ارجح نهاده و بدون این‌که وارد جزئیات حساب بانکی تان شوید، پاسخ دهید. به کنجکاوی کودکان با پرسیدن سوالاتی مانند «چه چیزی تو را کنجکاو می‌کند؟» پاسخ دهید و منبع پرسش‌های او را دریابید. او ممکن است در مدرسه شنونده گفت‌وگویی راجع به پول بوده باشد و این موضوع کنجکاوی او را برانگیخته باشد. یا شاید او شنیده باشد که مادر یکی از دوستانش شغل خود را از دست داده و اکنون نگران شده است. گوش‌دادن به پرسش‌های فرزندتان می‌تواند به اطمینان خاطر آن‌ها از

چرا به پسر جیب خرجی نمی‌دهم؟

این‌که اوضاع خوب است، منجر شود.

کودکان زیر ۱۳ سال؛ آن‌ها را به کسب درآمد و کارآفرینی تشویق کنید

اطفال زیر ۱۳ سال گرچه ممکن است سس‌شان برای یک شغل «واقعی» کافی نباشد اما می‌توانند کسب‌وکار محلی خودشان را مانند نگهداری از کودکان یا مراقبت از حیوانات خانگی شروع کنند. کودک زیر ۱۳ ساله‌تان را (اگر علاقه دارد) تشویق کنید که پول‌هایش را برای هزینه‌های بزرگ‌تر که خارج از کتگوری «نیازها» بیش قرار می‌گیرد، پس‌انداز کند. ایجاد منبع درآمد، به آن‌ها مسئولیت‌پذیری، پاسخ‌گویی و درس‌های اولیه کارآفرینی را می‌آموزد. برای مثال، در یکی از گروه‌های فیس‌بوکی محلی ما، مادری نوشته بود که پسر ۱۱ ساله‌اش در ازای ۵ دلار در هر جلسه، می‌خواهد کلاس‌های مجازی ۳۰ دقیقه‌ای شطرنج برگزار کند. از نظر من این یک روش

روند صلح؛

تصمیم دست چه کسی است؟

روز، نقش و جایگاه کمیته رهبری شورای عالی مصالحه ملی را در عمل در وهله‌ی نخست وابسته به عملکرد داکتر عبدالله عبدالله می‌داند: «شرکای بین‌المللی افغانستان به نحوی از عملکرد ضعیف عبدالله ناراضی هستند و آن‌ها توقع دارند که او نقش فعال‌تری داشته باشد.» از نظر آقای عادل از آن‌جایی که کمیته رهبری شورای عالی مصالحه متشکل از الیت‌ها و رهبران سیاسی است، در گفت‌وگوهای صلح مهم است که «این الیت‌ها و رهبران سیاسی تا چه اندازه می‌توانند در مورد نقشه راه سیاسی که ممکن است متضمن تقسیم قدرت هم باشد، به اجماع نظر دست می‌یابند.» با این حال از نظر آقای عادل همه چیز بستگی به اراده رییس‌جمهور غنی به عنوان رییس حکومت دارد که تا چه اندازه اجازه می‌دهد شورای مصالحه و کمیته رهبری آن از صلاحیت‌های خود استفاده کند.

پروفیسور نظیف شهرانی، استاد مردم‌شناسی در دانشگاه اندیانا، آمریکا، در گفت‌وگو با اطلاعات روز، مدیریت مذاکرات صلح را از تصمیم‌گیری نهایی آن جدا می‌کند: «مدیریت مذاکرات یک بحث است، اما آنچه من می‌خواهم بگویم این است که حق تصمیم‌گیری نهایی در مورد پروسه صلح نباید در ارگ و سپیدار گرفته شود، بلکه تصمیم نهایی در دست مردم باشد و بدون برگزاری فراندوم تصمیم نهایی گرفته نشود.»

آقای شهرانی معتقد است که برعلاوه رییس‌جمهور غنی و داکتر عبدالله که جنجال‌های شان بر سر مدیریت قدرت و

اختلاف پیدا کردند. در نتیجه اختلاف ماه‌ها تشکیل این شورا مسکوت ماند. اما با گرم شدن فضای مذاکرات در دوحه، نمایندگی‌های کشورهای خارجی به‌خصوص اعضای اتحادیه اروپا در کابل خواستار تشکیل و آغاز به کار «فوری» شورای رهبری شورای عالی مصالحه ملی افغانستان شدند.

آیا با آغاز به کار شورای عالی مصالحه ملی مطابق توافق‌نامه مدیریت روند صلح از ارگ به سپیدار می‌رود؟ چه کسی تصمیم نهایی را می‌گیرد؟

مردم تصمیم‌گیرنده اصلی

الهام غرجی، نویسنده و پژوهشگر در گفت‌وگو با اطلاعات روز، معتقد است که رییس‌جمهور غنی تا حالا نشان داده که چنانچه مسیر مذاکرات را به نفع خودش نبیند، قدرت تخریب جدی دارد: «حمایت آمریکا از شورای

تحلیل

قطار توسعه وارد افغانستان شد

مهدی رحمانی

شروع و در مسیر خود با گذشتن از معدن سنگان و مرز شمتیغ وارد خاک افغانستان شده و تا ایستگاه روزنک ادامه یافته و در نهایت به شهر باستانی هرات واقع در ولایت (استان) هرات ختم می‌شود. این خط آهن باعث تسهیل و تسریع مبادلات اقتصادی و جریان کالا، خدمات و مسافر بین دو کشور می‌شود و روابط دو کشور را از جهات مختلف تقویت می‌کند. از طرفی باعث محرومیت‌زدایی و شکوفایی فعالیت‌های عمرانی در پهنه شمال‌غربی افغانستان می‌شود. کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل و رفع انحصار حمل‌ونقل کالا از طریق حمل‌ونقل جاده‌ای، دسترسی مناسب به شبکه‌ی کوری‌دور بین‌المللی، دسترسی به مناطق آزاد تجاری - صنعتی، دسترسی به آب‌های آزاد جنوب و بنادر اصلی و تغذیه کننده، دسترسی به منطقه قفقاز، کشورهای ترکیه، عراق و قاره اروپا از دیگر نتایج مهم خط آهن خواف - هرات در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است.

یکی از اثرات مثبت احداث خط آهن خواف - هرات: حفظ و گسترش امنیت

علی‌رغم گفته‌های صاحب‌نظران، کشور افغانستان به فضایی جهت جنگ‌های نیابتی دیگر کشورها مبدل نخواهد شد. همواره در محافل سیاسی و امنیتی از مداخله کشورها در امور داخلی افغانستان، و ارتباط آن‌ها با گروه‌های مخالف دولت از جمله طالبان صحبت می‌شود و تأکید بر آن است که باید ابتدا به یک اجماع منطقی در رابطه با صلح و امنیت در افغانستان برسیم و بعد از آن در رابطه با اموری از جمله صلح تصمیم‌گیری بکنیم. نقش کشورهای همسایه به‌خصوص ایران نیز در این زمینه بسیار پر رنگ است.

سیاست‌مداران و مسئولین امنیتی افغانستان نمی‌توانند نقش کشورهای همسایه از جمله ایران را در زمینه امنیت افغانستان نادیده بگیرند. مسئولین ایران نیز بارها اعلام کرده اند که با گروه تحریک طالبان در ارتباط هستند و این ارتباط به این دلیل است که در مناطق مرزی افغانستان تحرک طالبان از سایر مناطق بیشتر است و این ارتباط جنبه‌ی کنترلی دارد. در نتیجه می‌توان از این پتانسیل استفاده کرد و راه‌کاری که صاحب‌نظران در اینجا پیشنهاد می‌کنند، مشارکت با کشورهای همسایه در احداث پروژه‌های انکشافی و عمرانی به‌خصوص در مناطق مرزی است که به تبع آن منافع مشترک باعث می‌شود که کشورهای همسایه از ارتباطات خود با این گروه‌های مخالف دولت (طالبان)، بهره برده و امنیت این پروژه‌ها را تأمین کنند و در نهایت پس از احداث این پروژه‌ها، با گذر زمان و اثر انشاری، امنیتی نسبی در مناطق مرزی ایجاد می‌شود و به کل منطقه تحت پوشش آن که به‌طور خاص ولایت هرات است، پخش و توزیع می‌شود و در نتیجه امنیت نسبی در منطقه برقرار می‌شود. البته پایداری این امنیت نسبی به سیاست‌ها و روابط بین دو کشور به شدت وابسته است. شایان ذکر است که از لحاظ فضایی، ساحات نزدیک به کوری‌دورها از جمله خط آهن خواف - هرات از امنیت بیشتری برخوردارند و هر چه از این کوری‌دورها و خط ریلی دورتر می‌شویم از امنیت منطقه کاسته می‌شود.

در نهایت اگر خط آهن خواف - هرات را من حیث یک پیچ‌کاری (آمپول یا سرنگ) توسعه و افغانستان را من حیث یک کالبد زنده و ولایت هرات را من حیث یک عضو مهم از این کالبد کلان که پیچ‌کاری توسعه به آن تزریق شده است، در نظر بگیریم، برای بهره برداری حداکثری و پخش این دارو به طور متوازن (یعنی توزیع توسعه) در کل این کالبد زنده (یعنی افغانستان)، نیازمند رگ‌های قوی (شبکه‌ی حمل و نقلی داخلی قوی و منسجم) هستیم. تقویت شبکه‌های حمل‌ونقلی داخلی، بهبود شبکه جاده‌ای، توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقلی مانند میدان‌های هوایی و... باید به‌عنوان مهمترین استراتژی‌های فضایی در سیاست‌های کلان کشور مورد توجه ویژه سیاست‌مداران و مسئولین مربوطه قرار بگیرد.

مؤلفه‌ی اصلی برنامه‌ریزی منطقی (Regional Planning)، توسعه‌ی اقتصادی است و یکی از فاکتورهای اصلی توسعه اقتصادی، شبکه‌های حمل و نقل و دسترسی است. حمل‌ونقل ریلی کلید توسعه اقتصادی - اجتماعی و انکشاف پایدار در افغانستان است.

وقتی در فضای فراتر از شهر یعنی فضای ملی و منطقه‌ای، از انکشاف و توسعه صحبت می‌کنیم، مواردی از قبیل نقاط (که همان شهرها هستند)، مناطق استراتژیک، مناطق حفاظت شده، مراکز، منابع آبی، رودخانه‌ها، مناطق جنگلی، معادن، مناطق تجاری و صنعتی، زیرساخت‌های انرژی مانند سدها، زیرساخت‌های حمل‌ونقل مانند میدان‌های هوایی، مناطق مرزی و... اهمیت پیدا می‌کنند. اما آن چیزی که از اهمیت ویژه‌ی برخوردار است، ارتباط بین این مناطق است که توسط کوری‌دورهای حمل‌ونقل منطقی تأمین می‌شود. همواره می‌دانیم در فضای ملی و منطقی، بحث شبکه‌ی کوری‌دورها و دسترسی به شبکه‌های کوری‌دور بین‌المللی با هدف توسعه و انکشاف در بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و امنیتی از اهمیت بالایی برخوردار است و سیاست‌مداران و تصمیم‌گیران کشور باید توسعه‌ی حمل‌ونقل منطقی را مورد توجه ویژه قرار بدهند.

در سال‌های اخیر مشاهده می‌شود که توسعه حمل‌ونقل منطقی در استراتژی‌ها و پالیسی‌های افغانستان جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده است و شخص رئیس‌جمهور هم بر آن تأکید ویژه‌ای دارند که می‌توان به پروژه‌هایی از قبیل خط آهن خواف - هرات، خط آهن حیرتان - مزارشریف، خط آهن آقینه - اندخوی و خط آهن تورغندی - هرات اشاره کرد.

مناطق مرزی

حفظ و گسترش امنیت مرزها و مناطق مرزی دغدغه همیشگی کشورهایی است که دارای مرزهای مشترک طولی با همسایگان خود می‌باشند. استراتژی اساسی حفظ امنیت مرزها، انکشاف پایدار مناطق مرزی است. بسیار واضح است که مناطق مرزی و مسائل مربوط به آن، در هر کشوری به‌خصوص در کشور افغانستان که نقش امنیتی مناطق مرزی از دیگر نقش‌های آن پررنگ‌تر است، همواره چالش برانگیز بوده است. پروژه تاریخی خط آهن خواف - هرات یک گام مهم جهت احیا و توسعه اقتصادی میان دو کشور افغانستان و ایران است که یکی از نتایج آن تأمین امنیت به‌خصوص در مناطق مرزی است.

اثرات مثبت احداث خط آهن خواف - هرات: توسعه اقتصادی و اجتماعی

همواره مردم ساکن در مناطق مرزی ایران و افغانستان با یک‌دیگر دارای تعاملات اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی هستند و نمی‌توان با اتخاذ سیاست‌های منجمد و یخ‌زده، این ارتباطات را قطع کرد بلکه باید آن را مدیریت و تسهیل کرد.

خط آهن خواف - هرات به طول ۲۲۵ کیلومتر که شامل چهار قطعه است از شهر خواف واقع در جنوب استان خراسان رضوی در ایران

داشتیم که در آن پدر و مادرم می‌گفتند پس‌اندازمان برای کالجات ضربه خورده اما هنوز هم می‌توانیم هزینه کالجات را بپردازیم. ما قصد نداریم خانه را خالی کنیم. در حقیقت این احتمالاً بهترین زمان برای ما به منظور انجام برخی از نوسازی‌هایی است که در ذهن داشتیم، این نوع صحبت‌های‌مان گاه به گاه بود، اما به اندازه کافی جزئیات داشت که به من اطمینان دهد اوضاع به روال عادی خود پیش خواهد رفت.»

در سن نوجوانی، صحبت در مورد پول مهم است زیرا این نوع گفت‌وگوها این نکته را که پول یک موضوع تابو نیست و نباید هم باشد، واضح می‌سازد.

با دانشجویان دانشگاه، درباره پول صحبت کنید

کالج دوره‌ی خوبی برای اشتباهات مالی است. من از تجربه‌ام صحبت می‌کنم. وقتی دانشجوی بودم، تا زمان فارغ‌التحصیل شدنم ۵ هزار دلار بدهی بالا آوردم. من همچنین در یک روز چندین بار از حساب خود اضافه برداشت داشتم که در هر مورد ۲۵ دلار هزینه و یک عالم خجالت برایم به ارمغان داشت. اوضاع، در صورتی که نمی‌دانستم پدر و مادرم مراقب امور مالی من هستند، بدتر می‌شد. مادرم در جریان تماس‌های تلفنی هفتگی‌مان می‌پرسید که من در آن هفته چه چیزی خریداری کرده‌ام. پدرم به حساب من دسترسی داشت و می‌توانست موجودی‌ام را در هر زمانی ببیند. آیا دلیل این توجه، «هلیکوپتری بودن» والدینم بود؟ شاید. اما من قطعاً به این فشار از جانب آن‌ها نیاز داشتم. همه‌ی این سرک‌کشیدن‌های پدر و مادرم برای رسیدگی به نیاز فرزندشان بود.

حرف آخر

شما می‌توانید (و باید) درباره پول با فرزندتان بی‌توجه به سنش، صحبت کنید. کمی آماده‌سازی امروز فرزندتان می‌تواند به ایجاد تهبایی برای آینده‌ی مالی او کمک کند. *فروش ترابی روزنامه‌نگار اقتصادی و میزبان و سازنده پادکستی به نام «درگیر پول» است که برنده جایزه بهترین پادکست مالی شده است.*

شورای حرف آخر را می‌گوید: «هر تصمیمی که گرفته می‌شود و به هر فیصله‌ی که اعضای کمیته رهبری شورای مصالحه رسیدند، همان تصمیم نهایی و قابل اجرا است.»

با این حال در نشست افتتاحیه کمیته رهبری شورای عالی مصالحه در ارگ، سه تن از کسانی که از سوی داکتر عبدالله به عنوان عضو این کمیته در نشست افتتاحیه دعوت شده بودند، را رئیس‌جمهور غنی نپذیرفت و از حضور آن‌ها ممانعت کرد. رحمت الله نبیل، رئیس پیشین ریاست عمومی امنیت ملی، از جمله کسانی بود که از سوی داکتر عبدالله در نشست افتتاحیه کمیته رهبری شورای مصالحه در ارگ دعوت شده بود، اما رئیس‌جمهور غنی از حضور او ممانعت کرده بود، در صفحه‌ی فیسبوک خود از حضور یافتن داکتر عبدالله در خانه‌اش خبر داده و نوشته است که «رئیس شورای عالی مصالحه ملی از عدم حضور محترم رحمت‌الله نبیل در نشست روز شنبه در ارگ ریاست‌جمهوری ابراز تأسف نموده و تأکید به کار مشترک در بحث ملی صلح نمودند.»

خواستیم دیدگاه ارگ ریاست‌جمهوری را نیز در این زمینه بررسی کنیم، اما موفق به دریافت پاسخ نشدیم. اما حمدالله محب، مشاور شورای امنیت ملی افغانستان، عصر روز شنبه (۲۲ قوس) در سلسله توییتی نوشته است که «مراحل باقی‌مانده گفت‌وگوهای صلح بین جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان باید در داخل این کشور دنبال شود.» آقای محب نوشته است که دولت در قسمت جای و مکان مذاکرات در داخل افغانستان ملاحظه‌ی خاص ندارد و تعهد می‌سپارد تا برای هر پیشنهادی از سوی طالبان به شمول آماده ساختن جای، آمادگی بگیرد. هنوز در این مورد شورای عالی مصالحه‌ملی چیزی نگفته است، اما به نظر می‌رسد هنوز هم چنان حرف آخر را تیم ارگ می‌زند.

خلاقانه برای این است که فرزندتان یاد بگیرد رییس خودش باشد. (جدی جدی دلم می‌خواهد در یکی از آن کلاس‌های مجازی شطرنج ثبت نام کنم.)

نوجوانان؛ نظرشان را بپرسید، جزئیات بدهید

وقتی پای مسائل مالی وسط می‌آید، نوجوانان گاهی اوقات بالغ‌تر از آنی اند که ما فکر می‌کنیم. در جریان آخرین رکود اقتصادی، من ستون‌نویس مجله (سیون‌تین) بودم و تعدادی نامه از دختران دبیرستانی دریافت کردم که از این‌که والدین‌شان در مورد بیکاری‌شان صحبت نمی‌کردند یا دخل‌وخرج خانواده‌شان به هم خورده بود، سرخورده بودند. آن‌ها می‌توانستند درک کنند که والدین‌شان از نظر مالی دچار استرس هستند و می‌خواستند کمک‌شان کنند اما نمی‌دانستند که چگونه این موضوع را مطرح کنند.

صحبت مفصل درباره پول در این مرحله سنی قطعاً مناسب است. شما باید با فرزند نوجوان‌تان درباره این‌که پس‌اندازی برای خرج و مخارج دانشگاهش وجود دارد یا خیر صحبت کنید (کاری که کاش پدر و مادرم انجام می‌دادند). اگر پس‌اندازی در کار نیست، می‌توانید در مورد این‌که چگونه باهم پول‌های‌تان را پس‌انداز کنید برنامه بریزید. به جای طرفه‌رفتن از بحث درباره این موضوع، یک گفت‌وگوی صادقانه ممکن است فرزند نوجوان شما را تشویق کند تا در تعطیلات تابستانی شغلی برای خودش دست و پا کند، برای بورس تحصیلی اقدام کند یا دو سال اول دانشگاه را در یک کالج مردمی کم‌هزینه درس بخواند.

«کارول پینتر»، نویسنده کتاب «پروش خانواده پول‌بیلد برای استقلال نسل بعدی»، سال‌های نوجوانی‌اش را که دوران رکود اقتصادی سال ۲۰۰۸ بوده و نیز گفت‌وگوهای بی‌برده‌ی والدینش را با او درباره تأثیر رکود بر اقتصاد خانواده‌شان، به یاد می‌آورد. او حالا می‌گوید: «آن‌ها نه‌تنها گفتند که اوضاع مان خوب می‌شود، بلکه جزئیات کیفی بیشتری نیز دادند.»

او می‌گوید: «ما صحبت‌هایی مثل این

مدیریت پروسه صلح چیزی جدید نیست: «آقای غنی بیشتر از همه تلاش دارد تا تمام قدرت را مثل گذشته در انحصار خود داشته باشد و تعریفی هم که از جمهوریت دارد، در حقیقت حکومتی است که شخص او و نزدیکانش در قدرت باشند، آقای عبدالله نیز می‌کوشد تا غنی و تیم سیاسی او را تا حد ممکن در پروسه صلح به حاشیه ببرد.» از این جدل سیاسی در صف جمهوری، مسأله مهم‌تر از نظر آقای شهرانی، اعضای کمیته رهبری شورای عالی مصالحه است که صلاحیت تصمیم‌گیری نهایی در زمینه صلح را ندارند: «اعضای کمیته کسانی هستند که افغانستان را به همین وضعیت بحرانی کشانده اند. اینها بخشی از مشکل افغانستان هستند و نمی‌توانند مشکل را حل کنند.»

میدان عمل

براساس توافق‌نامه سیاسی که میان رئیس‌جمهور غنی و داکتر عبدالله به هدف تقسیم قدرت و تشکیل حکومت امضا شده بود، شورای عالی مصالحه ایجاد شد و صلاحیت‌های عمده این نهاد عبارت از رهبری امور پروسه صلح و رهبری جلسات شورای مصالحه ملی توافق شد. در یکی از بندهای این توافق‌نامه آمده است که «تصامیم و تصاویم شورای مصالحه ملی نهایی بوده و در پرتو قانون اساسی کشور عملی نمودن آن الزامی می‌باشد.»

فریدون خوزون، سخنگوی شورای عالی مصالحه ملی در گفت‌وگو با اطلاعات روز، تمامی مسئولیت‌های پروسه صلح را از صلاحیت‌های شورای مصالحه دانست و در مورد کمیته رهبری این شورا گفت که در کمیته رهبری شورای عالی مصالحه «تمام طرف‌ها به شمول حکومت» اشتراک دارد و این کمیته به عنوان یک چتر کلان اجماع ملی «یگانه مرجع تصمیم‌گیرنده در پروسه صلح افغانستان است.» آقای خوزون افزود این

حجم روابط تجاری ایران و سوریه «کاهش یافته است»

ایران یکی از مهم‌ترین حامیان دولت بشار اسد در جریان جنگ داخلی سوریه بود و صدها نیروی ایرانی در درگیری‌های سوریه کشته شدند. حمایت‌های ایران در طول سال‌های جنگ ابعاد گسترده‌تری یافت اما به رغم روابط نزدیک سیاسی و نظامی، روابط تجاری دو طرف توسعه چندانی نیافته است. خبرگزاری فارس چندی پیش در گزارشی نوشت نه دولت ایران و نه بخش خصوصی این کشور در دوران بازسازی سوریه به صورت جدی مشارکت کرده‌اند. آقای پیلتن گفته است عمده‌ترین محصولات صادراتی ایران به سوریه شیرخشک، قطعات خودرو، لوله و پروفیل، انواع میله‌های آهنی و فولادی است. از زمان پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، روابط

اطلاعات روز: یک مقام بازرگانی ایران گفته است که حجم تجارت هفت ماهه ایران و سوریه به ۸۳ میلیون دلار رسیده که این رقم بسیار کمتر از حجم تجارت قبل از آغاز جنگ داخلی در سوریه است. به نقل از بی‌بی‌سی فارسی، فرزاد پیلتن، مدیرکل دفتر عربی و آفریقایی سازمان توسعه تجارت ایران به خبرگزاری فارس گفت در هفت ماه اول امسال، ارزش کالاهای صادراتی به سوریه حدود ۷۳ میلیون دلار و ارزش کالاهای وارداتی سوریه به ایران حدود ۱۰ میلیون دلار بوده است. صادرات ایران به سوریه در سال ۱۳۸۹ سالانه ۵۵۰ میلیون دلار بود، اما به دلیل بروز جنگ داخلی و ناامنی در این کشور صادرات ایران کاهش یافت و به زیر صد میلیون دلار رسید.

میان ایران و سوریه به‌طور مداوم گسترش یافته است. ایران در سوریه طی سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری‌های وسیعی کرده و دو کشور چندی پیش توافق‌نامه همکاری در زمینه مسایل نظامی نیز امضا کردند. در جریان سفر سال ۲۰۱۷ نخست‌وزیر سوریه به تهران، پنج سند همکاری امضا شد که به موجب یکی از این اسناد پروانه یک ایراتور شبکه تلفن همراه در سوریه به ایران واگذار شد. طبق این اسناد همکاری، پنج‌هزار هکتار زمین کشاورزی و زمین برای مخازن و تأسیسات نفتی در اختیار ایران قرار گرفت و بهره‌برداری از یک معدن فسفر نیز به ایران واگذار شد. آقای پیلتن در مصاحبه خود به فارس گفته است از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۷ صادرات خدمات فنی و مهندسی

ایران به سوریه حدود ۲.۲ میلیارد دلار بوده و کشورش در سوریه کارخانه آرد و تصفیه روغن‌های معدنی راه اندازی کرده است. مدیرکل دفتر عربی و آفریقایی سازمان توسعه تجارت ایران همچنین به راه اندازی خطوط تولید خودرو و ایجاد پست‌های برق هم اشاره کرده و آنها را از جمله مهم‌ترین فعالیت‌های کشورش در سوریه دانسته است. آقای پیلتن به موانع متعددی برای گسترش روابط تجاری از جمله وجود نداشتن روابط بین بانکی مناسب، سختی مبادله پول توسط بازرگانان، عدم وجود خطوط حمل و نقل مستقیم زمینی و دریایی میان دو کشور، حضور نداشتن مستقیم شرکت‌های ایرانی در بازار سوریه و نگرانی از بی‌امنی در سوریه اشاره کرده است.

دیوان عالی امریکا شکایت ایالت تگزاس برای تغییر نتیجه انتخابات را رد کرد

اطلاعات روز: دیوان عالی امریکا روز جمعه ۲۱ قوس در خواست ایالت تگزاس برای تجدید نظر در نتیجه انتخابات در چهار ایالت میشیگان، ویسکانسین، پنسیلوانیا و جورجیا را به اتفاق آراء رد کرد. به گزارش رادیو فردا، جو بایدن، رئیس‌جمهوری منتخب امریکا در انتخابات سوم نوامبر ۲۰۲۰ در چهار ایالت میشیگان، ویسکانسین، پنسیلوانیا و جورجیا به پیروزی رسیده است. کن پاستون، وزیر دادگستری ایالت تگزاس، در حمایت از دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری امریکا در شکایتی به دیوان عالی امریکا گفته بود به دلیل تغییراتی که این چهار ایالت در قانون انتخابات خود داده‌اند، می‌بایست نتایج انتخابات در این ایالت‌ها رد شود. هفده ایالت دیگر نیز به شکایت ایالت

تگزاس حمایت کرده بودند. همچنین ۱۲۶ نماینده مجلس نمایندگان امریکا از حزب جمهوری‌خواه ضمن تأیید این شکایت ایالت تگزاس، خواستار تغییر نتیجه انتخابات شده بودند. دیوان عالی امریکا در رأی کوتاهی تأکید کرده است ایالت تگزاس حق قانونی برای شکایت از این چهار ایالت را ندارد. سه قاضی منصوب دونالد ترامپ در دیوان عالی امریکا با این شکایت ایالت تگزاس مخالفت کردند. به گزارش آسوشیتدپرس، این دومین حکم دیوان عالی امریکا علیه شکایت‌های جمهوری‌خواهان برای تغییر نتیجه انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا در یک هفته اخیر است. روز سه شنبه نیز دیوان عالی امریکا حاضر نشد به شکایت جمهوری‌خواهان علیه دادگاه تجدید نظر درباره انتخابات در ایالت پنسیلوانیا رسیدگی کند. قرار است نمایندگان

کالج‌های انتخاباتی ایالت‌های امریکا روز دوشنبه دیدار کرده و به طور رسمی پیروزی جو بایدن را تأیید کنند. دونالد ترامپ پیش از این از دادخواست ایالت تگزاس به عنوان شکایت «بزرگ» برای تغییر نتیجه در انتخابات یاد کرده بود که می‌تواند باعث شود او را در این انتخابات پیروز اعلام کند. آسوشیتدپرس می‌گوید، شکایت ایالت تگزاس برای تغییر نتیجه انتخابات در چهار ایالت یکی دیگر از آخرین تلاش‌های دونالد ترامپ و جمهوری‌خواهان برای تغییر نتیجه انتخابات از طریق دستگاه قضایی بود که نتیجه‌ای در بر نداشت. دونالد ترامپ می‌گوید در انتخابات امریکا تقلب شده است اما تا کنون اسناد و شواهدی در این زمینه ارائه نکرده است.

دادگاه قانون اساسی اتریش ممنوعیت روسری در مدارس ابتدایی را لغو کرد

در رأی دادگاه آمده که در صورت لزوم، دولت باید برای پیش‌گیری بیشتر از آزار و اذیت به دلیل جنسیت یا مذهب، قوانین و مقرراتی وضع کند. در این قانون که از سال گذشته به اجرا گذاشته شد، به‌طور مشخص روسری ممنوع نشده است اما آمده که «هرگونه لباس و پوشش مذهبی که سر را بپوشاند» برای کودکان تا ۱۰ سال ممنوع است. خود دولت گفته که این شامل کیبای یهودیان یا عمامه سیک‌ها نشده است. دادگاه به این نتیجه رسید که هدف این قانون فقط روسری اسلامی بوده است. کریستوف گرانووارت، رئیس دادگاه قانون اساسی اتریش گفت: «ممنوعیت‌گزینشی... به طور خاص مربوط به دانش‌آموزان دختر مسلمان است و به این ترتیب به‌شکلی تبعیض آمیز آن‌ها را از سایر دانش‌آموزان جدا می‌کند.» هاینس فاسمن، وزیر آموزش اتریش گفت که

اطلاعات روز: دادگاه قانون اساسی اتریش، قانون ممنوعیت سر کردن روسری و پوشاندن موهای سر به دلایل مذهبی را که در مدارس ابتدایی این کشور اجرا می‌شد، مغایر قانون اساسی تشخیص داد و آن را لغو کرد. بر اساس رأی دادگاه قانون ممنوعیت روسری کودکان، آزادی مذهبی را نقض کرده است. به گزارش بی‌بی‌سی فارسی، این قانون در دولت قبلی اتریش که حاصل ائتلاف حزب محافظه‌کار «مردم» با حزب راست‌گرای افراطی «آزادی» بود، تصویب و به اجرا گذاشته شد. دادگاه می‌گوید که این قانون می‌تواند باعث به حاشیه رانده شدن دختران مسلمان شود. دادگاه همچنین استدلال دولت را مبنی بر اینکه قانون می‌تواند از دختران با حجاب در مقابل فشار همکلاسی‌هایشان محافظت کند، رد کرد و گفت این قانون می‌تواند باعث مجازات آدم‌ها به اشتباه شود.

قضات دادگاه را مورد توجه قرار داده است اما افزود: «متأسفم که این دختران این فرصت را نخواهند یافت تا از طریق سیستم آموزشی بتوانند از بند اجبارها رها شوند.» جامعه ایمان اسلامی که خود را نماینده مسلمانان در اتریش می‌داند از رأی دادگاه استقبال کرد. این گروه در بیانیه‌ای اعلام کرد: «اطمینان از وجود فرصت‌های برابر و حق آزادی تعیین سرنوشت برای دختران و زنان در جامعه ما با ممنوعیت‌ها حاصل نمی‌شود.» در سال ۲۰۱۸ که اولین بار این قانون پیشنهاد شد، سیاست‌ن کورتس صدراعظم اتریش گفته بود که هدفشان «مقابله با ایجاد هر نوع جامعه‌موازی در اتریش است.» هاینس کریستیان اشتراخه، رهبر حزب راست‌گرای آزادی و معاون وقت صدراعظم اتریش گفته

بود که دولت اتریش می‌خواهد دختران خردسال را در مقابل اسلام سیاسی محافظت کند. این قانون در ماه مه ۲۰۱۹ به اجرا گذاشته شد؛ فقط چند روز پس از آنکه آقای اشتراخه مجبور به کناره‌گیری از مقامش شد. استعفای آقای اشتراخه، پس از انتشار ویدئویی بود که او در آن ظاهر و وعده اعطای قراردادهای دولتی در ازای کسب حمایت سیاسی را به زنی می‌داد که گفته شد یکی از سرمایه‌گذاران روس بوده است. در حال حاضر حزب محافظه‌کار «مردم» اتریش با حزب سبز دولت ائتلافی دارد، اما این دولت همچنان اصرار داشت که ممنوعیت روسری تا سن ۱۴ سالگی را تمدید کند. دولت ائتلافی تأکید دارد که کودکان باید «تا حد امکان بدون هیچ نوع اجباری» بزرگ شوند. تنها مثالی که زده می‌شود روسری سر کردن است.

ترکیه در واکنش به توثیت ظریف، سفیر ایران را احضار کرد

آراز» را خواند که دربرگیرنده غم‌های مردم این منطقه خطاب به رود ارس است. معنی دقیق بندی که آقای اردوغان درباره آزادسازی قره‌باغ کوهستانی خوانده بود، به فارسی چنین است: «ارس را جدا کرده و با شن پر کردند. من از تو جدا نمی‌شدم، با زور جدا کردند.» این شعری فولکلور است که نه تاریخ و نه علت سروده شدن آن معلوم است. ایران روز جمعه سفیر ترکیه در تهران را به وزارت خارجه احضار کرد. دلیل این اقدام اظهارات «مداخله‌جویانه و غیرقابل قبول» آقای اردوغان در جریان سفر به باکو عنوان شده است. رود ارس پس از عهدنامه گلستان به عنوان مرز ایران و روسیه انتخاب شد و سپس بر اساس عهدنامه ترکمانچای تمامی مناطق شمال این رود از ایران جدا و به خاک روسیه اضافه شد. محمدجواد ظریف روز جمعه در پیامی توییتی در این باره نوشت: «به اردوغان نگفته بودند شعری که به غلط در

اطلاعات روز: خبرگزاری رسمی ترکیه، آناتولی، با انتشار گزارشی از احضار سفیر ایران در آنکارا به وزارت خارجه ترکیه خبر داد. این گزارش می‌گوید وزارت خارجه ترکیه با «بی‌معنی» توصیف کردن توثیت محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران به محمد فرازمند، سفیر جمهوری اسلامی در آنکارا گفته است اگر ایران ابهامی درباره شعری که رئیس‌جمهوری ترکیه در باکو خوانده بود، داشت، می‌توانست از کانال‌های رسمی اعلام کند. به نقل از رادیو فردا، بر اساس این گزارش، وزارت خارجه ترکیه اقدام ظریف را در انتشار توییتی علیه شعری که رجب طیب اردوغان در باکو خوانده بود، «دعایی بی‌اساس و مایه نفرت‌پرانی در داخل ایران علیه ترکیه» توصیف کرده است. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه که به جمهوری آذربایجان سفر کرده بود روز پنجشنبه ۲۰ قوس طی یک مراسم رژه نظامی در باکو در کنار الهام علی‌اف، همتای آذربایجانی خود، بخشی از موسیقی فولکلور «آراز

باکو خواند مربوط به جدایی قهری مناطق شمالی ارس از سرزمین مادریشان ایران است.» او در ادامه به طور غیرمستقیم آقای اردوغان را به مداخله در امور ایران متهم کرد: «هیچ کس نمی‌تواند درباره آذربایجان عزیز ما صحبت کند.» همچنین سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، روز جمعه، ۲۱ قوس، از احضار سفیر ترکیه در تهران در واکنش به اظهارات «مداخله‌جویانه و غیرقابل قبول» رئیس‌جمهوری ترکیه در سفر به باکو خبر داد. در جریان درگیری اخیر میان جمهوری آذربایجان و ارمنستان بر سر منطقه ناگورنوقره‌باغ، ترکیه به حمایت علنی از باکو پرداخت. ایران نیز حامی جمهوری آذربایجان بود. منتقدان رجب طیب اردوغان او را به سیاست‌های «توسعه‌طلبانه» بر اساس نقشه امپراتوری عثمانی متهم می‌کنند و می‌گویند ترکیه نیز همچون ایران وارد دامن زدن به مناقشات منطقه‌ای شده است.

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: ذکی دریابی zaki.daryabi2@gmail.com

سردبیر چاپی: م. علی جاوید مالکی ۰۷۰۲۲۷۷۵۰۶

سردبیر آنلاین: الباس نواندیش

گزارش‌گران و خبرنگاران: ایوذر ملک‌نژاد، جلیل رونق، خادم‌حسین کریمی، سهراب سروش، عابر شایگان، عبدالواحد حیدری، عصمت‌الله سروش، لطف‌علی سلطانی، لیاقت لایق، هادی خوشنویس و واجد روحانی

مترجم: جلیل پژواک

ویراستار: شیر مهریار

صفحه آرا: رضا مظفری

ارتباطات و روابط عمومی: محمدحسین جویا شماره تماس: ۰۷۹۷۴۳۵۷۷۷ - ۰۷۶۷۱۵۲۰۶۲ mjoya.dailyetilaatroz@gmail.com

ایمیل: dailyetilaatroz@gmail.com

آدرس: کابل، کارته‌سه شماره تماس: ۰۷۲۹۱۱۹۵۵۱ - ۰۲۰۲۵۰۱۸۷ توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۴۴۰۱۹۵۲

خبرهای کوتاه

پتر چک خواستار تغییر قانون ضربات پنالتی شد

دروازه بان سابق چلسی و آرسنال خواستار تغییر قانون ضربات پنالتی شد.

به نقل از تلگراف، دروازه بان ها در قانون ضربات پنالتی باید روی خط باشند و نباید از خط دروازه عبور کنند. در صورتی که پای دروازه بان از خط خارج شود داور پنالتی را تکرار می دهد.

پتر چک با نادرست خواندن این قانون گفت: دروازه بان چطور می تواند بدون حرکت پاهای خود از ۷ متر و ۲۲ سانتیمتر طول دروازه مراقبت کند و جلوی ضرباتی را بگیرد که بالای ۱۱۰ کیلومتر در ساعت سرعت دارند. به نظر من داور باید برای هر ضربه پنالتی به همراه اسپری محوشونده یک خط بکشد تا دروازه بان از آن خط فراتر نرود و بتواند روی ضربات پنالتی حرکت داشته باشد.

پتر چک بعد از بازنشستگی از فوتبال در تیم چلسی به عنوان مربی فعالیت می کند و باید دید فیفا چه واکنشی به توصیه این دروازه بان سابق خواهد داشت.

نامیدی بایرن مونیخ؛ مذاکرات متوقف شد

بایرن مونیخ دیگر در مورد تمدید قرارداد با داوید آلابا، مدافع اتریشی نامید شده است. طبق ادعای نشریه بیلد، باشگاه بایرن مونیخ تلاش های خود را برای تمدید قرارداد با داوید آلابا متوقف کرده و برنامه ای برای ادامه هیچ مذاکرات جدیدی وجود ندارد. مدیران این باشگاه تصور می کنند که او در تابستان بعدی بایرن مونیخ را ترک خواهد کرد و ادامه تلاش ها نیز اثربخش نخواهد بود.

چهار باشگاه رئال مادرید، بارسونا، پاری سن ژرمن و چلسی از مشتری های جدی داوید آلابا محسوب می شوند. بیش از یک سال قبل تماسی تلفنی بین زین الدین زیدان و آلابا برقرار شده بود، اما رئال مادرید تردید دارد که آیا این انتقال از نظر مالی قابل انجام است یا خیر. تمدید قرارداد احتمالی با سرخیو راموس می تواند راه را برای تامین بودجه انتقال آلابا دشوار سازد. شرایط برای بارسونا نیز چندان مساعد نیست و بعید است این باشگاه اسپانیایی در این شرایط اسف بار مالی، قادر به پرداخت دستمزد حداقل ۱۲ میلیون یورویی داوید آلابا باشد.

اما تیم های معمولی چون پاری سن ژرمن و چلسی احتمالا مشکل چندانی برای خرید داوید آلابا ندارند و می توانند در تابستان پیش رو این مدافع ۲۸ ساله را با انتقالی آزاد جذب کنند. داوید آلابا از ابتدای فصل زمستان به صورت قانونی قادر به مذاکره با تیم های خواهان خود خواهد بود و حتی این احتمال وجود دارد تا قبل از به اتمام رسیدن فصل، مقصد بعدی داوید آلابا معرفی شود.

مشکل عجیب لورکوزن؛ درس و مشق ستاره ۱۷ساله

۴-۰ تیمش مقابل اسلاویا پراگ در مصاحبه با خبرنگاران و در پاسخ به سوالی درباره علت غیبت ویرتس در این بازی خبر عجیب را به اطلاع آنها رساند و گفت علت این بوده که بازیکن هفده ساله اش دیروز شنبه در مدرسه یک امتحان مهم داشت. سرمربی لورکوزن درباره هافبک تهاجمی ۱۷ساله اش گفت: «درس و مدرسه از این بازی مهمتر است. او باید روز شنبه در یک امتحان مهم شرکت می کرد».

البته این اولین بار نیست که لورکوزن در یک رقابت اروپایی یکی از بازیکنان جوانش را به دلیل درس و مشق از دست داده است. در مارچ ۲۰۱۷ هم کای هاورتز که حالا در چلسی بازی میکند بازی تیمش در یک هشتم لیگ قهرمانان مقابل اتلتیکو را به دلیل امتحان داشتن در مدرسه از دست داده بود.

به مدرسه رفته و برای شرکت در امتحانات روی میز و صندلی بنشیند برای رسانه ها جالب توجه بوده است.

جالب اینجا است که فلوریان ویرتس در لورکوزن یک بازیکن حاشیه ای نیست که تنها نامش در فهرست باشد و عملاً نقشی در تیم نداشته باشد. این جوان ۱۷ساله از ابتدای فصل جاری تا اینجا تقریباً در تمام بازی های تیمش در میدان بوده و زمانی که نامش در فهرست لورکوزن برای دیدار حساس با اسلاویا پراگ دیده نشد بسیاری کنجکاو شدند که علت غیبت او را متوجه شوند.

لورکوزن البته پیش از این بازی صعودش به مرحله بعدی را قطعی کرده بود ولی این بازی می توانست تکلیف صدرنشین گروه C را مشخص کند.

پیتر بوش سرمربی لورکوزن بعد از پیروزی

میدان دادن به بازیکنان جوان تمایل پیدا می کنند. اما استفاده از بازیکنان خیلی جوان در تیم های مطرح گاهی به اتفاقاتی منجر می شود که در نوع خود جالب توجه است.

برای نمونه در آلمان رسانه ها اعلام کردند در دیدار روز پنج شنبه بایر لورکوزن با اسلاویا پراگ، دیداری در مرحله گروهی لیگ اروپا که برای لورکوزن بسیار مهم بود چرا که می توانست تکلیف صدرنشینی را مشخص کند، یکی از بازیکنان این تیم به نام فلوریان ویرتس به این دلیل در بازی غایب بوده که باید در امتحانات مدرسه شرکت می کرد.

در دنیای فوتبال اروپا که در تملک بازیکنان کاملاً حرفه ای است اینکه یکی از بازیکنان حاضر در لیگ اروپا در کنار بازی کردن برای تیمش در این سطح همچنان

یک بازیکن جوان لورکوزن به دلیلی عجیب در بازی این تیم مقابل پراگ در لیگ اروپا غایب بود؛ شرکت در امتحان مدرسه.

جوانان فوتبال نیست این روزها از فرصت هایی به مراتب بیشتر از گذشته برای نشان دادن توان و استعداد خود برخوردارند و تیم های فوتبال بزرگ اروپایی هم بیش از پیش به

آرتتا بزرگان آرسنال را تهدید کرد؛ به جوان ها بازی می دهد

به جوانها میدان بدهم بله است». آرتتا در پاسخ به این سوال که آیا سه بازی خانگی پیاپی در هفته آتی را فرصت خوبی برای بهبود وضعیت آرسنال می داند گفت: «بله دقیقاً. ما الان برای اتفاقاتی که در چند هفته اخیر افتاده دیگر کاری نمی توانیم بکنیم و باید آن بازی ها را فراموش کنیم. ما اگر در این فصل بخواهیم به موفقیت برسیم موفقیت ما باید از بازی های خانگی شروع شود و این سه بازی بهترین فرصتی است که در این زمان در اختیارمان گذاشته شده».

اروپا شده و به مرحله حذفی راه یافتند ولی در لیگ برتر وضعیت خوبی ندارند. آرتتا از شرایط تیمش در بازی های اخیر لیگ برتر و به خصوص شکست ۲-۰ مقابل تاتنهام در دربی شمال لندن عصبانی بود. آرتتا در آستانه بازی امروز آرسنال مقابل برنلی گفت: «من زمانی که احساس کنم وقتش رسیده بازیکنانی را انتخاب خواهم کرد که بهترین شانس برای پیروزی در بازی را در اختیار ما بگذارند. پس جواب این سوال که آیا ممکن است در بازی های لیگ برتر هم

میکل آرتتا سرمربی آرسنال با هشدار به ستاره های این تیم گفت در صورت ادامه شرایط فعلی ممکن است فرصتی برای درخشش در اختیار جوانان تیم بگذارد. میکل آرتتا در صحبت هایی تهدیدآمیز خطاب به ستاره های مطرح و باتجربه تیمش گفت اگر شرایط به همین ترتیب پیش برود ممکن است فرصتی برای درخشش در اختیار جوانان آرسنال بگذارد.

شاگردان آرتتا با اینکه با کسب حداکثر امتیاز ممکن و با زدن ۲۰ گل صدرنشین گروه خود در لیگ

سفره دل ستاره بارسا باز شد

مسی؟ خوش شانسم هم تیمی رونالدو شده ام

است. آنها روی یک چیز تمرکز می کنند و تا پای مرگ برای رسیدن به آن تلاش خواهند کرد. یک گل می زند، دومی را می خواهند. دومی را می زند ولی سومی را طلب می کنند. شکست در بازی تمرینی هم عصبانی شان می کند. سطح کیفی آنها به ندرت افت می کند و این مرا تحت تاثیر قرار می دهد».

آرتور در مورد رونالدو گفت: «شکلی که او تمرین می کند، برایم شگفت انگیز است. این را البته بسیاری می دانند چون خیلی ها در مورد تمرینات رونالدو قبلاً حرف زده اند ولی من با چشمان خودم دیده ام که پس از بازی های بیرون خانه، بعضاً ساعت ۲ شب به تورین می رسیم و او بلافاصله تمرین می کند. به شوخی به رونالدو می گوید تو مریضی. بیهوده نیست او ۵ توپ طلا دارد. ذهنیت برنده او باورنکردنی است».

کمک های رونالدو: «هم زبان هستیم و او از روز اول حضورم در یوونتوس کمک حالم بوده است. همیشه نزدیک من است و بهترین توصیه ها را همیشه دارد. او حتی به من می گوید چه چیزی بخورم و چه چیزی نخورم. توضیح می دهد که مصرف چه غذاهایی برایم مضر است و کدام ها به سودم خواهند شد. خوش شانسم که رونالدو را در کنارم دارم».

شروع آرتور در یوونتوس خوب نبود و آرتور آ پیرلو سرمربی این باشگاه در یکی دو مصاحبه خود گفت که ستاره برزیلی باید خود را به مرور با سبک بازی یوونتوس وفق دهد. این اتفاق رخ داده و آرتور در بازی اخیر یوونتوس برابر بارسا در نوکمپ خوش درخشید. بازگشت ملو به نوکمپ برای او خوش یمن بود و یووه ۰-۳ پیروز شد.

آرتور از جمله بازیکنان خوش شانسی است که هم تیمی بودن با لیونل مسی، نیماز و کریستیانو رونالدو را تجربه کرده است. او در این رابطه به مارکا گفت: «مهمترین شاخصه این فوق ستاره ها ذهنیت شان است. هر سه استعداد لازم را دارند ولی ذهنیت برنده شان باورنکردنی

آرتور ملو خوشحال است که به یوونتوس پیوسته و شانسی هم تیمی بودن با رونالدو نصیبش شده است. او از تفاوت های بزرگ مسی و رونالدو صحبت کرد.

آرتور ملو تابستان امسال از بارسا با رقم ۷۲+۱۰ میلیون یورو راهی یوونتوس شد. یوونتوس هم در عوض میرالم پیاچیچ را به باشگاه کاتالان واگذار کرد. جدایی ملو از بارسا در نهایت با حرف و حدیث هایی همراه بود. او در حالی به یووه پیوست که هنوز فصل به اتمام نرسیده بود ولی پس از رسمی شدن انتقال، او از فهرست بارسا کنار گذاشته شد و کیکه ستین دیگر به وی میدان نداد تا آرتور هم برای بازی های لیگ قهرمانان حاضر به تمرین با بارسا نشود.

هر روز روزنامه اطلاعات روز را پشت در منزلتان دریافت کنید

Subscribe to Daily Etilaat Roz

6 Months

120\$ USD

Annual

200\$ USD

برای ادارات دولتی و شرکتها

۴۰۰۰ افغانی

۷۰۰۰ افغانی

شش ماهه

یک ساله

قیمت: ۲۰ افغانی

یادداشت: تنها یادداشت روز دیدگاه رسمی اطلاعات روز می باشد. مسئولیت سایر نوشته ها به نویسندگان آن بر می گردد.

۱۳۲۵ شورای امنیت هنوز روی کاغذ مانده و پیشرفت کندی داشته است. تا زمانی که استراتژی روشنی در مورد چگونگی عملی کردن این قطعنامه تدوین نشده باشد، پیشرفت چشمگیر در نمایندگی زنان در ایجاد صلح کم و چشم‌اندازهای صلح‌پایدار کم‌رنگ خواهد ماند. ضروری می‌نماید که انرژی و حضور فعالانه‌ی زنان در دیگر عرصه‌ها باید به مشارکت و نفوذ بیشتر در فرآیندهای رسمی تبدیل شود. درحالی‌که درک هنجارها و رسوم جنسیتی در یک جامعه می‌تواند اطلاعات مهمی برای مذاکره کنندگان و دیگر نهادهای درگیر فراهم کند اما سازمان‌های بین‌المللی همواره تجربه و دخالت غیر رسمی در فرآیندهای صلح را به رسمیت نشناخته و مورد استفاده قرار نداده اند. گروه‌های مذاکره‌کننده تقریباً فقط بر احزاب سیاسی و سایر فعالان سیاسی رسمی متمرکز هستند.

ناگفته پیداست شیوه‌های سنتی اغلب وزن بیشتری نسبت به قانون اساسی یک کشور دارند. اگرچه قوانین کشورها برای به رسمیت شناختن برابری جنسیتی مهم است، اما در عمل اجرای آن را تضمین نمی‌کنند. سازوکارهای سنتی/مذهبی معمولاً وزن بیشتری نسبت به قانون اساسی کشور دارند، حتی در مکان‌هایی که قانون از زنان خواسته است که در مجامع تصمیم‌گیری نقش بیشتری داشته باشند، این حضور اجرا نمی‌شود. به همین دلیل مشارکت گروه‌های بی‌شماری از نهادهای دولتی، غیردولتی و بین‌المللی در عرصه‌های رسمی و غیررسمی ضروری است و تنها نباید به وزارت امور صلح و یا یک تیم مذاکره‌کننده اکتفا کرد. از سوی دیگر ناگفته نباید گذاشت که حضور مذاکره‌کنندگان زن تضمین‌کننده این نیست که مسائل برابری جنسیتی در دستور کار صلح قرار داده خواهند شد. تمام فعالان در فرآیندهای رسمی صلح - مرد یا زن - جهت کار مؤثر برای بهبود وضعیت زنان در توافق‌نامه‌های آتی و رفع نگرانی‌های زنان باید آگاهی و ظرفیت لازم را داشته باشند. به همین جهت ضروری است توافق‌نامه‌های صلح به اهمیت برابری جنسیتی به صراحت بپردازند. به طور مثال به مواردی مانند حقوق بشر و خشونت‌های جنسی یا داشتن آگاهی کافی به طور واضح پرداخته شود.

نهایتاً این که منظور از شمولیت نیز تنها ارتقای مشارکت زنان در محیط‌های رسمی نیست، بلکه شناخت جایگاه آن‌ها در تأثیرگذاری است. حضور زنان در عرصه‌های یاد شده باید مؤثر و مفید باشد. هدف برابری جنسیتی و ارتقای نقش زنان در فرآیند صلح تنها زیاد کردن تعداد زنان و به اصطلاح اضافه کردن سیاهی لشکر نباید باشد. در دنیایی که از درگیری، افراط‌گرایی و آوارگی بسیار رنج کشیده است، نمی‌توانیم تنها به تک موجهایی از امید برآمده از اقدامات عاجل و نظر به موقعیت افراد اتکاء کنیم. ما به تمام توان و شجاعت سیاسی رهبران جامعه در هر سطح و اقدام مشترک تمامی آنان نیاز داریم. سالگردهایی همچون روز جهانی صلح و یا کمپاین ۱۶ روزه محو خشونت علیه زنان، بیش از هر چیزی باید فراتر از گذر سال‌ها به شمار آیند. باید فرصتی برای سیاست‌گذاران باشند تا از شعارگفتن‌ها فراتر رفته و گفته‌هایشان را عملی کنند تا از این طریق بتوان به صلح سراسری در کشور دست یافت.

زنان افغان در کجای فرآیند صلح ایستاده‌اند؟

راضیه دانش

ناگفته پیداست شیوه‌های سنتی اغلب وزن بیشتری نسبت به قانون اساسی یک کشور دارند. اگرچه قوانین کشورها برای به رسمیت شناختن برابری جنسیتی مهم است، اما در عمل اجرای سازوکارهای سنتی/مذهبی معمولاً وزن بیشتری نسبت به قانون اساسی کشور دارند، حتی در مکان‌هایی که قانون از زنان خواسته است که در مجامع تصمیم‌گیری نقش بیشتری داشته باشند، این حضور اجرا نمی‌شود.

قرار داده اند تا از حقوق و فرصت‌های زنان افغان در هر توافق‌نامه محافظت کنند. فراتر از نقش‌های رسمی، زنان در جامعه مدنی تلاش کرده اند تا از طریق مشاوره مستقیم با دولت افغانستان و غیرمستقیم با طالبان، تغییری در روند صلح بیاورند. آنان همچنین در نهادهای تأسیس شده توسط دولت، مانند شورای عالی صلح افغانستان (با حضور ۲۶ درصد زنان) و شوراهای صلح ولایتی (۲۰ درصد اعضای زن) تلاش کرده اند تا حمایت عمومی از این روند را افزایش دهند. به عنوان مثالی دیگر، اعضای زن شورای عالی صلح، در سال ۲۰۱۴، با وجود شرایط خطرناک، یک کمپاین سراسری را در تمام سی‌وچهار ولایت کشور رهبری کردند تا آگاهی عمومی از روند کار را افزایش دهند. سازمان دهندگان زن، بیست‌وپنج هزار امضا از زنان و دختران را برای حمایت از روند صلح جمع‌آوری کردند، که آن را به حامد کرزی رئیس جمهور وقت، رهبران طالبان و سازمان ملل تحویل دادند. اما مسئله اینجاست که فعالیت‌های غیررسمی زنان برای صلح به ندرت در فرآیندهای رسمی صلح منعکس می‌شوند. زنان اغلب از فرآیندهای رسمی صلح کنار گذاشته می‌شوند چون تصمیم گیرنده، رهبران نظامی، یا جنگ‌جو نیستند. گاهی نیز به این دلیل دور نگه‌داشته می‌شوند چون تصور می‌شود از مهارت‌های لازم جهت اشتراک در روند صلح و فرآیندهای بعدی آن برخوردار نیستند. به همین دلیل است که فرآیندهای صلح ابعاد مختلف دیدگاه‌های جنسیتی را در نظر نمی‌گیرند و در نتیجه نگرانی‌های اصلی زنان نیز به میز مذاکره راه نمی‌یابند.

چه باید کرد؟

نباید فراموش کرد که بدون مشارکت زنان و دختران و گنجاندن چشم‌اندازهای جنسیتی در فرآیندهای رسمی و غیررسمی صلح، صلح‌پایدار ایجاد نخواهد شد. گرچه دولت افغانستان و بازیگران بین‌المللی متعهد شده اند که از نمایندگی زنان در روند صلح حمایت کنند. وعده‌ها سپردند، و نیز پالیسی‌سازی‌ها بوجود آمد اما به دلیل نبود اراده سیاسی و بودجه، پیشرفت‌ها تاکنون محدود بوده است. به‌طور نمونه قطع‌نامه

غیررسمی، جلسات تحقیقی و مشاوره‌های بین‌المللی، بین سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۲۰ به شکل رسمی شرکت کردند، که ۲۲ درصد را تشکیل می‌دهد. در مذاکرات صلح جولای ۲۰۱۹ نیز از هفتادویک نماینده یازده نفر زن بودند، که ۱۵ درصد را تشکیل می‌دهد. در مذاکرات صلح سپتامبر ۲۰۲۰، چهار زن در تیم مذاکره ۲۱ نفره دولت افغانستان حضور داشتند، که ۱۰ درصد را تشکیل می‌دهد. در حالی که هیچ‌گاه در جانب مقابل، هیچ زنی حضور نداشته است؛ به طور مثال در تیم بیست‌ویک نفره طالبان در مذاکرات قطر. این حضور جزئی و کم‌رنگ نشان‌دهنده این است که به‌طور کلی دست‌آوردهای اجتماعی و سیاسی زنان افغان به فرصت‌های محدودی برای حضور آنان در روند صلح تبدیل شده است.

تأثیرات مشارکت زنان

مقاله مذکور همچنان اشاره کرده است که زنان در شورای عالی صلح و شوراهای صلح ولایتی تلاش کرده اند تا در راستای حمایت از ادغام مجدد جنگ‌جویان سابق، تسهیل آزادی گروگان‌ها و مقابله با روایت‌های افراطی تأثیرگذار باشند. در طول روند صلح نیز، زنان در جامعه مدنی دولت افغانستان، طالبان و همه طرف‌های دیگر را تحت فشار

مذاکره، طالبان و ایالات متحده آمریکا در ۲۹ فبروری سال ۲۰۲۰ توافق‌نامه‌ای را امضا کردند که زمینه مذاکرات را در داخل افغانستان فراهم آورد. مذاکرات بین‌الافغانی در ابتدا قرار بود در مارچ ۲۰۲۰ آغاز شود اما با افزایش خشونت و اختلاف نظر بر سر تبادل زندانیان به تأخیر افتاد. در ماه سپتامبر، مذاکرات رسمی صلح بین جمهوری اسلامی افغانستان و طالبان در دوحه قطر آغاز شد که تاکنون نیز ادامه دارد.

در این میان، زنان افغان از ابتدا تا انتها هر لحظه از مذاکرات را با دقت مشاهده و هر بند از توافق‌نامه‌ها را موشکافانه بررسی کردند. مسئله بر سر حذف یا حضور آنان بود. نگرانی آنان از این بود که مذاکره‌کنندگان جهت خاتمه دادن به این جنگ‌فرسایشی و دست‌یابی به صلح با طالبان، حقوق زنان را به غنیمت به جانب مقابل واگذار کنند. زنان و دختران از زمان سقوط طالبان که با تفاسیر بنیادگرایانه از اسلام زنان را شهروندان درجه دوم محسوب می‌کردند، پیشرفت‌های قابل توجهی داشته اند. درحالی که تحت حاکمیت طالبان از سال ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱، زنان افغان از تحصیل و کار، و در یک کلام حضور در جامعه، منع شده بودند. پس از سقوط طالبان زنان از فرصت‌های زیادی برای تحصیل و مشارکت در زندگی سیاسی و اقتصادی برخوردار شدند، گرچه همچنان با محدودیت‌هایی در دسترسی به عدالت، مواجهه با خشونت و آزار و اذیت روبرو بوده و با آنان مقابله می‌کنند.

شورای روابط خارجی Council on Foreign Relations مستقل، اتاق فکر و ناشری است که جهت بررسی بیشتر و بهتر روابط بین‌الملل و سیاست‌های خارجی کشورهای جهان مخصوصاً ایالات متحده آمریکا در سال ۱۹۲۱ تأسیس شد. این نهاد هیچ موضعی در قبال مسائل سیاسی ندارد اما همواره تحقیقات و تحلیل‌های مؤثری درین باره ارائه کرده است. در یک مقاله این نهاد به نام مشارکت زنان در فرآیندهای صلح درباره مشارکت زنان افغان در این روندها چنین آمده است: «زنان فقط در پانزده دور از شصت‌وهفت دور گفت‌وگو، شامل مذاکرات رسمی و

صلح یکی از مهم‌ترین و پرکاربردترین واژه‌های عصر حاضر است. در کنار بازیگران بزرگ و قدرت‌مند، بازیگران غیردولتی و در بخش‌های پایین‌تر طبقات مختلف ملت‌ها نقش مهمی را می‌توانند در برقراری صلح بازی کنند. زنان یکی از مهم‌ترین گروه‌هایی هستند که هم مورد تخاصم در جنگ‌ها بوده اند و هم تلاش‌هایی در راستای برقراری صلح انجام داده اند. با توجه به اهمیت این مسئله، بررسی نقش زنان افغان در فرآیند صلح افغانستان و نوعیت مشارکت آنان از جمله انگیزه‌های اصلی این نوشتار است. بررسی‌ها نشان داده که درگیری‌های نظامی، تروریسم و رفتارهای خشونت‌آمیز، زنان را بیشتر از پیش مورد آسیب قرار داده. نقض حقوق انسانی زنان و کودکان در جریان جنگ‌ها و درگیری‌های نظامی نیز به طور آشکار بنیان‌های سلامت و امنیت جامعه بشری را مورد تهدید قرار می‌دهد. روند مهاجرت‌های ناشی از مخاصمات مسلحانه نیز بر مصائب زنان در مناطق درگیر افزوده است. بنابراین، زنان نخستین گروهی هستند که با فروپاشی زیرساخت‌های اجتماعی و سیاسی آسیب می‌بینند. از سویی دیگر با توجه به اهمیت این موضوع، ضروری است تا در زمان استقرار صلح، نقش و جایگاهی درخور توجه برای زنان در حوزه تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی در فرآیند صلح در نظر گرفته شود. از همین‌رو تلاش‌های گسترده‌ای در این راستا صورت گرفته است.

گسترش فرهنگ صلح و حمایت از زنان

سال ۲۰۰۰ سال بین‌المللی فرهنگ صلح و سال ۲۰۰۱ سال گفت‌وگوی تمدن‌ها نامیده شده بود تا زمینه تلاش‌های جهانی برای مبارزه با مشکلات جهان، به ویژه زنان، فراهم آید. به طور مثال در متن اقدامات یونسکو نیز همواره اجرای برنامه‌های گسترش تساوی و عدالت در میان زنان و مردان جایگاه مهمی داشته است. به همین دلیل تأمین منابع مالی لازم برای حضور فزاینده زنان در عرصه‌های تصمیم‌گیری سیاسی-اقتصادی، تلاش‌ها برای افزایش آگاهی در مورد ضرورت حمایت از قربانیان جنگ‌ها و پایان دادن به خشونت علیه زنان در جریان آن، بررسی و بازبینی عوامل جنسیتی مربوط به فرهنگ صلح، حمایت از زنان در رسانه‌ها و فضای مجازی، تشکیل و گسترش شبکه‌های زنان، آموزش و ارتقای آگاهی و مهارت‌های آنان به منظور ارتقای خودباوری و بهبود فرصت‌های زندگی و شغلی دختران در میان این برنامه‌ها قرار داشت. هم‌راستا با این برنامه‌ها نهادها، دفاتر و نهادهای زیادی در جهت بهبود و ارتقای وضعیت زندگی زنان فعالیت کرده اند. قابل یادآوری است که در سال‌های پسین، نهادهای دیگری نیز چه در سکتور خصوصی و چه در ساختار تشکیلاتی دولت نیز تنها برای تمرکز و فعالیت درین بخش‌ها ایجاد شده و آغاز به فعالیت کرده اند.

زنان در مذاکرات

پس از سقوط طالبان در ۲۰۰۱ دولت افغانستان وارد گفت‌وگوهای زیادی با هدف ایجاد صلح با این گروه شد و توافقی‌های جزئی با بعضی عناصر آن را نیز به دست آورد. بسیاری از این مذاکرات به دلایل سیاسی، رسیدن به بست‌ها، عدم برقراری ارتباطات درست و یا کارشکنی‌ها متوقف شدند. در سال ۲۰۲۰ تلاش‌های پیش از مذاکره به پیشرفت‌هایی دست یافت. پس از ۹ دور